

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 34 (2009) 1988 RUGPJŪTIS-AUGUST 23

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

O kaip su tautų teisėmis?

Ivairiais laikotarpiais mūsų tauta žinojo, kad tiesa buvo jos pusėje – ir baudžiauninko nužmoginime, ir savojo rašto draudime, ir sukilimų proveržiuose, ir lenkų okupuoto Vilniaus byloje, vėliau ultimatumo nuolaidoje, pagaliau rusų, vokiečių ir vėl rusų okupacijose, visokiais pavadinimais dangstytoje taip, kad dar ir šiandien okupanto kontrolė ir saulaviavimas skelbiamas kaip kažkios liaudies laimėjimas.

Kad tiesa yra mūsų pusėje patvirtina ir vakarų pasaulio valstybės, nepripažįstančios Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių prievartinio prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Tai pastovus ir reikšmingas įvykdyto smurto liudijimas ir stipri moralinė atspara siekiantiems pavergtų valstybių suverenumo atstatymo ir tuo pačiu atitaisyti skriaudos, įvykdytos imperialistinių užmačių, šiuo kartu pridengtų proletariato vienijimo utopijomis.

Plačioji pavergtų tautų išeivija per eilę metų savo siekiuose ne tik nenusilpo, bet dar daugiau sustiprėjo, pastaraisiais metais pradėjusi telktis „Juodojo kaspino“ sąjūdyje, kuris jau spėjo atkreipti gyvenamųjų kraštų visuomenės dėmesį, kurio centre – gerai organizuotos ir dalyviais labai gausios demonstracijos, primenančios pasauliui Molotovo-Ribbentropo 1939 m. rugpjūčio 23 d. paktą, įgalinusių Hitlerį pradėti karą prieš Lenkiją. Šitame pakte Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija buvo numatyta ir netrukus įvykdyta, prisidengiant klasomis, apgaulėmis ir surežisuotais, Maskvos atstovų tvarkomais prisijungimo susirinkimais. Ir paskelbtas neutralumas, ir ankstyvesni nepuolimo susitarimai jėgos ir smurto veiksmuose, karjeristiniams kolaborantams padedant, liko nebereikšmingi.

Tiesą ir šį kartą mūsų pusėje, bet mes patys jautėmės pralaimėję, nuskriausti, pažeminti. Toji skriauda ir jos kasdieninis įgyvenimas tęsiasi toliau ir per pokario dešimtmečius. Nors okupantas jau mėgina dangstyti įvairiai – prasimanyta liaudies valia, tikrovės neišvengiamumą ir kita kokia propaganda – vis dėlto tauta dėl padarytos jai skriaudos negali tylėti. Įvykiai okupuotoj Lietuvoj šitai patvirtina, nors Maskvos patikėtiniai daug kur bando „ekstremistams“ užbėgti už akių ir vadovavimo neprarasti net iki tokio laipsnio, kad Vytiš, tautos himnas ir trispalvė rodomi kaip Lietuvos komunistų laimėjimai Gorbačiovo persitvarkyme.

Laisvės siekiuose žymų vaidmenį atlieka Helsinkio žmogaus teisėms ginti grupės, kurias išeivijoje, nors ir ne formaliai, jungia „Juodojo kaspino“ sąjūdis. Žmogaus teisėms ginti komitetai įvairiose tautinėse grupėse atlieka nelengvą, bet jau sėkmingus uždavinius sąžinės kalinių laisvinimo ir jų globojimo. Visam tam kelio atgal nebėra. Šito niekas nebegali sustabdyti. Žmogaus laisvinimo veiksmai plėsis ir didės, nes pažanga, kurią taip mėgsta deklaruoti komunistiniai valdovai, niekada nebus suderinama su vergija.

Ateina laikas rimtai pagalvoti ne tik apie pavienių žmonių laisvinimą, žmogaus teisių gynimą, bet ir apie tautas, visokeriopą pirmumo turinčias prieš bet kokią kad ir pranašiausią atskirą individą. Laikas ateina steigti tautų teisėms ginti branduolius. „Juodojo kaspino“ sąjūdis, nors dar neformaliai, bet ta linkme jau yra pasukęs. Bendrų siekių žygiuose reikėtų ir mums stipriau ir vieningiau angažuoti, kad neliktume vieni patys su savo rūpestiais ir nesutarimais, o pagaliau supratume naudą stiprios jėgos, su kuria skaitomasi ir vakaruose, ir rytuose. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Nafta iš Atlanto dugno

Kanada susilauks naftos iš Atlanto vandenyno dugno prie rytinės Niufaundlandijos dalies esančioje Hibernijos srityje. Ten jau yra rasti naftos šaltiniai, tik reikia pastatyti audringoms Atlanto bangoms atsparią platformą su grėžimo ir naftos tiekimo įrenginiais, kainuosiančią \$5,2 milijono. Kanados ministeris pirm. B. Mulroney ir Niufaundlandijos premjeras B. Peckfordas pasirašė sutartį su penkiomis naftos bendrovėmis: Mobil Oil Canada Ltd., Gulf Canada Resources Ltd., Petro-Canada, Chevron Canada Resources Ltd. ir Columbia Gas Systems Inc. Sutartčiai įgyvendinti reikės \$8,5 milijono. Prie šios sumos pridedės Kanados vyriausybė su \$3 milijonų vertės finansine parama, paskolų garantija, pajamų mokesčio nuolaidomis. Projektas turėtų būti įgyvendintas iki 1995 m. Problema sudaro vis dar žema naftos kaina tarptautinėje rinkoje – vos \$14 JAV už statinę. Pelną būtų susilaukta tik tada, kai naftos kaina pakiltų iki \$22 JAV. Su kylančiomis naftos kainomis

10% pelno tektų Kanados iždui, 5% – Niufaundlandijos. Sukaktį pasirašiusios naftos bendrovės betgi turi teisę atsakyti Hibernijos projekto, jeigu naftos kaina tarptautinėje rinkoje nukristų iki \$12,50 už statinę arba platformos pastatymas nuo numatyto \$5,2 milijono pakiltų iki \$5,6 milijono.

Kanados ministerio pirm. B. Mulronio išpareigojimas daug kam atrodo rizikingas, susietas su artėjančiais parlamento rinkimais. Niufaundlandija yra neturtingiausia Kanados provincija, turinti didžiausią bedarbių skaičių. Platformos įrengimas dirbtinėje saloje septynerių metų laikotarpiui parūpintų porą tūkstančių darbų. Jai pradėjus veikti, liktų apie 1.100 nuolatinių darbų. Spėjama, kad atsirastų ir 32.000 papildomų darbų, tiesiogiai nesusietų su Hibernijos naftos pramone. Viliojančiai atrodo ir numatytos 5% naftos pelno įmokos Niufaundlandijos iždui. Tačiau viskas remiasi viltimi, kad iki 1995 m. statinės naftos pabrangs bent iki \$22 (Nukelta į 9-tą psl.)

JAV prezidentas R. REAGANAS ir Baltųjų rūmų pareigūnė RITA BUREIKAITĖ

Visos mūsų jėgos Lietuvos laisvei

Visų laisvųjų lietuvių pilnas įjungimas į gyvybinį Lietuvos laisvinimo žygį

L. A. VALIUKAS

Taip vadinamos veiklos mūsų suose tikrai nestinga. Turime šimtus gal ir reikalingų, ir dažnai beprasmių renginių. Jie išsemia lietuvių iki maksimumo. Pačiai svarbiajai mūsų tremties misijai – Lietuvos laisvinimo darbu – nebelieka nei laiko, nei jėgų, nei pinigų.

Nestokojame puikių žodžių ir patriotinių kalbų susirinkimuose, studijų savaitėse, konferencijose ir seimuose. Labai retai mūsų puikius žodžius ir audringas kalbas seka konkretūs darbai. Patriotizmo deklaravimas vien tik žodžiais nieko nereiškia.

Lietuvos bylos merdėjimas

Sustingimui Lietuvos laisvinimo žygiuose ir darbuose yra visa eilė priežasčių. Visų jų nė nebus bandoma paminėti bei išvardinti. Pačios svarbiausios būtų šios: 1. Veiksnių ir pagrindinių organizacijų vadovybių nesusigaudymas pagrindinėje mūsų tremties misijoje; 2. Neturėjimas pajėgių darbuotojų ir vizijų ir plačių horizontų asmenybių, kurios išvestų mūsų veiksmus į pagrindines organizacijas ir plačiuosius veiklos viekeles, paruošdamos grandiozinius ir didingus darbų planus ir juos realizuodamos; 3. Visų geros valios lietuvių neįjungimas į Lietuvos laisvinimo žygį; 4. Beprasmiškas svarstybos ir betikslės politinės konferencijos; 5. Neangažavimas Lietuvos laisvinimo darbui profesionalių bei ekspertų (savųjų ar kitataučių); ir 6. Didžiulė stoka ir nebandymas sutelkti finansinių lėšų kovai dėl Lietuvos laisvės.

Milijonai Lietuvos laisvei

Turime visą eilę fondų. Linkėtina jiems tik sėkmės! Norėdami (ir turėdami!) pajudinti Lietuvos bylą visa jėga ir visu frontu, turime ir privalome sutelkti tam reikalui milijonus dolerių.

Iki šiol Lietuvos laisvinimo darbui finansuoti teskrėme

ir teskiriame tik centus, o laukiame darbų už milijonus. Ši padėtis netoleruotina ateityje!

Latviai (Amerikoje) turi specialų fondą kovai dėl Latvijos laisvės finansuoti. Ukrainiečiai pralenkia net ir latvius. Laisvojo pasaulio žydai surenka kasmet šimtus milijonų dolerių laisvam Izraeliui. Amerikai skiria kasmet apie 4 milijonus dolerių pašalpą (foreign aid) laisvam Izraeliui.

Laisvieji lietuviai turėtų pasekti latvius ir ukrainiečius. Laisvojo pasaulio žydai turėtų mums būti puikus pavyzdys!

Ir Amerikos, ir Kanados, ir Australijos lietuviai turi sutelkti atskirus milijoninius fondus mūsų pačiam gyvybiniam užmojui – kovai dėl Lietuvos laisvės finansuoti.

Turime PLB naują vadovybę. Netrukus turėsime JAV LB naują krašto valdybą. Kanados ir Australijos LB vadovybės yra ir pajėgios, ir darbščios, ir parodančios didelės iniciatyvos. PLB naujoji vadovybė su tų trijų kraštų LB viršinimais turėtų pajudėti skubiai visa jėga ir visu frontu ir tą gyvybinį užmojų realizuoti vienerių ar poros metų laikotarpyje.

Turime savųjų tarpe jau eilę milijonierių. Jie vieni galėtų padaryti karališką pradžią tam Lietuvos laisvės fondui. Kiekvienas geros valios lietuvis turėtų su kaupu skirti tam reikalui savo įnašą.

Žydai nustato saviesiems kvotas pagal kiekvieno finansinį pajėgumą. Amerikos, Kanados ir Australijos kraštų LB vadovybės galėtų panašiai daryti.

To užmojo realizavimas nebus lengvas. To darbo visos detalės paliktinos PLB ir minėtų kraštų LB vadovybėms. Tai tikrai neatidėliotinas ir nepaprastai skubiai įgyvendintinas užmojis!

Esame kovos fronte

Visi laisvieji esame kovos fronte dėl Lietuvos laisvės ir

nepriklausomybės. Visi mūsų veiksniai (PLB, atskirų kraštų LB, VLIKas; Amerikoje – ALTA) turi sumobilizuoti visus geros valios lietuvių žūtbūtinę kovai dėl gimtojo ar tėvų krašto laisvės.

Geros valios lietuvių nebėga iš kovos lauko. Jie tik laukia tikslių žygio instrukcijų iš veiksmų ir pagrindinių organizacijų vadovybių.

PLB turi savo organą „Pasaulio lietuvių“. Tas leidinys turėtų tapti iki labai aukšto laipsnio kovos žurnalas. Laisvojo pasaulio lietuvių turėtų jame rasti visas galimas instrukcijas Lietuvos laisvinimo darbo visais galimais klausimais. Reikia tikėti, kad PLB naujoji vadovybė duos tam leidiniui tinkamą ir naują veidą.

Atskirų kraštų LB vadovybės turi siekti bent aktyviuosius savo narius biuleteniais ar bendralaiškiais (bent ketvertą kartų metuose!), duodančiais visą reikiamą informaciją Lietuvos laisvinimo žygio reikalais.

Ir VLIKas ir ALTA turėtų siekti mūsų mases su biuleteniais, paruošiant ir įtraukiant jas į konkrečių darbų vykdymą bei realizavimą kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Lauktinas tikrai pilnas ir efektyvus pajudėjimas Lietuvos laisvės žygyje iš viso mūsų jaunimo (ateitininkų, skautų ir PLJS narių). Iki šiol jų veikloje ir leidiniuose negalima beveik nieko pastebėti ir užtikti tuo klausimu. Specialūs seminarai ar kursai su ruošini (ir būtinai reikalingi!) tų organizacijų vadovybėms ir eiliniams nariams. Ir vadovybės, ir eiliniai nariai paruoštini visuomeninei ir politinei veiklai. Tų seminarų ar kursų pravedėjais kvieštini lietuviai ar kitataučiai ekspertai. Piniginė parama turėtų ateiti iš egzistuojančių fondų ir Lietuvos laisvės (naujojo) fondo.

Mūsų periodinė spauda (ne visa!) vengia ar nepajėgia pilniau pasisakyti gyvybinio mūsų (Nukelta į 5-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PROBLEMĄ AFGANISTANO PARTIZANAM GALI ATNEŠTI JŲ pagrindinio rėmėjo Pakistano prez. M. Zia ul-Haqo staigi mirtis. Su JAV ambasadoriumi A. L. Raphelu, karinės amerikiečių paramos viršininku brigados gen. H. Wassomu ir savais generolais jis žuvo sprogusiam transportiniame „C-130“ lėktuve, ką tik pakilusiam iš Bahawalpuro. Ten jie buvo nuskridę susipažinti su Pakistanui siūlomu JAV gamybos tanku „M-1“. Sprogimo priežastis tebėra nenustatyta. Įtariamios dvi galimybės: slapta bombos įdėjimas lėktuvan arba jo numušimas JAV priešlėktuvine „Stinger“ raketa. Tokios vieno žmogaus išsaunamos raketos buvo parūpintos Afganistano partizanams. Generalinio štabo viršininkas gen. M. Zia ul-Haqas valdžion iškopė kariniu sukilimu 1977 m. liepos 5 d., nuvertusiu Pakistano liaudies partijos vado Z. A. Butto vyriausybę. Patį Z. A. Buttą jis apkaltino vieno politiko nužudymu ir pakorė 1979 m. balandžio 4 d. Prez. gen. M. Zia ul-Haqas iki 1985 m. Pakistaną valdė diktatoriškai, o tada leido išrinkti parlamentą, neatstovaujantį politinėm partijom, gavusį tik patariamąjį balsą. Taipgi buvo sušvelninti karo stovio įstatymai, leista veikti partijom. Premjeru buvo paskirtas civilis M. Ch. Junejas. Š. m. gegužės 29 d. prez. gen. M. Zia ul-Haqas panaikino premjero M. Ch. Junejo vyriausybę ir paskelbė naujus parlamento rinkimus lapkričio 16 d. Stipriausia yra opozicinė Pakistano liaudies partija, kuriai dabar vadovauja Benazira Butto, 1979 m. pakartoto politikos Z. A. Butto dukra. Laikiniu prezidentu, pakeitusiu žuvusį, tapo senato pirm. G. I. Chanas.

Neaiškūs rytojais
Prez. gen. M. Zia ul-Haqo palaikiai buvo palaidoti sostinėje Islamabado prie Karaliaus Faisalo mečetės. Velionies pagėdavimu atsisakyta bet kokių iškilmingesnių apeigų. Pasiūtenkinta tik 21-nu patrankos šūviu, įvairių kariuomenės dalių atstovų šautuvų šūviais ir atsiveikinančiais trimto garsais prie kapo duobės. Pro kapą be jokių kalbų praėjo užsienio kraštų atstovai, jį palikdami pakistaniečiams. Pastarųjų eilese, ypač užsienyje, jaučiamas susiskaldymas: žemesnioji mahometonių klasė velionių laiko didvyriu, aukštesnioji – kariniu diktatoriumi, sustabdžiusiu Pakistano kelių demokratijon. Velionių tvirtai rėmė dabartinė JAV prez. R. Reagano vyriausybė, šiemet kariniams ir ekonominiam Pakistano reikalams pasiskyrusi 621 milijoną dolerių. Dalis tos sumos buvo numatyta amerikiečių „M-1“ tankams, su kuriais velionis prieš pat mirtį susipažino Bahawalpure. Velionis buvo ryžtingas mahometoniškų Afganistano partizanų rėmėjas. Juos pagrindinė Vakarų pasaulio parama pa-

siekdavo per jo valdomą Pakistaną. Sovietų Sąjunga dabar kaip tik buvo pažėrusi kaltinimų, kad jos kariuomenės dalinių atitraukimą apsunkina ir toliau tęsiama Pakistano parama partizanams. Tad prez. gen. M. Zia ul-Haqo žūvimas yra laimėjimas Sovietų Sąjungai.

Išrinko kandidatus

Respublikininkų partijos atstovų suvažiavimas New Orleans mieste kandidatu į prezidentus be jokios konkurencijos išrinko dabartinį viceprez. G. Bushą. Jo kandidatūrą savo atsisveikinimo žodyje rėmė pats prez. R. Reaganas, pažėdamas priekaištų demokratams dėl jų neaiškios politikos, JAV galinčios įstumti ir ekonominius ir karinius grūvėjus. Netikėtos įtampos atnešė pats G. Bushas, kandidatu į viceprezidentus pasirinkęs Indianos senatorių D. Quaylą. Pastarasis yra laikomas konservatoriumi, susipažinusi su krašto apsaugos reikalais, rėmusiu paramą Nikaragvos partizanams. Spaudos atstovai yra liberalių pažiūrų žmonės, remiantys taip pat liberalų demokratų partijos kandidatą į prezidentus M. Dukakį. Tad nenuostabu, kad dar respublikininkų suvažiavimo metu jie pradėjo tirti kandidatų į viceprezidentus pasirinkto dešiniojo sparno senatoriaus D. Quaylo praeitį. Spauodoje staiga pasirodė pranešimai, kad šis turtingos šeimos sūnus 1969 m. buvo įstojęs į tautinę gvardiją vadinaus atsarginius kariuomenės dalinius Indianoj ir juose pralaido šešerius metus. Tada kaip tik vyko karas Vietname, kurio buvo siunčiami mobilizuoti naujokų amžiaus JAV jaunuoliai. D. Quaylas, devyniolikmetis jaunuolis, kuriam grėsė mobilizacija ir kovos Vietname, staiga savanoriu buvo priimtas į atsarginę Indianos gvardiją. Jo įstojimu pasirūpino įtaką turėjusi turtinga šeima. Tada kaip tik buvo besibaigiasis su mokslu susietas D. Quaylo atleidimas nuo karinės prievolės.

Šiame numeryje:

O kaip su tautų teisėmis?

Negalima tylėti dėl kraštui padarytų skriaudų

Visos mūsų jėgos Lietuvos laisvei

Laisvinimas reikalingas didelių pastangų ir lėšų

Naikinamos kultūros bei meno vertybės Lietuvoje

Restauracijos darbas reikia gerai paruoštų specialistų

Lietuvos laisvės siekiant

Laisvės lygos atstovybės pranešimas

Leninas pripažino nepriklausomą Lietuvą

Turisto išpučiais iš nelegalios demonstracijos Vilniuje

Nusikaltimas ir bausmė

Sąžinės balsas okupuoto krašto spaudoje

Iškilės Baltųjų rūmų rožių sode

Vašingtone paskelbta Pavergtų tautų savaitė

Pirmieji naujų vadovų žingsniai

Pokalbis su naujos PLB valdybos vicepirm. dr. V. Dambraiva

Pasaulio lietuvių dailininkų darbų paroda

Daug lankytojų susilaukė pasididžiavimą sukėlęs renginys

„Lietingos dienos Palangoje“

Kazio Almeno detektyvinio romano vertinimas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalų kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Prisipažįsta ir vėl meluoja

Okupuotos Lietuvos spaudą skaitant

Įdomu šiais laikais skaityti okupuotos Lietuvos spaudą, juoba ją lyginti su kitų pavergtų tautų spauda ar maskvine. Lietuviškoji atsilieka. Gal tai pagal liaudies išmintį: at-sarga gėdos nedaro. Pirma te-gu "vyresnysis brolis" teisdris-ta, paskiau ir kitiems drąsiau.

Atvirai minčiai lengviau prasimušti meno rėmuose. Tai pasibėgime okupuotose dailininkuose, o po to ir rašytojuose. Žinoma, žurnalistas tuos pačius dalykus vėl savaip pakadena. Tai, kas dabar atve-riama, dažnai atrodo neįtikė-tina ir galima pavadinti maiš-tu ar revoliucija. Gi pagal so-vietinį "štampa" tai reikėtų vadinti kontrarevoliucija, bai-siausiu nusikaltimu, kuriam įprastinė bausmė privaletų būti ne dvidešimtpenkinė Si-bire, o stačiai "prie sienos". Nors ir dabar už atviresnį žo-dį Nijolė Sadūnaitė ir kiti ap-mušami, grasinami mirtimi bei terorizuojami, bet "prie sie-nos" nestatomi. Tad kyla klaui-simas, ar iš tikrųjų mūsų tė-vynėje dabar pragaras pakei-s-tas skaistykla?

Norėčiau į šį klausimą bent iš dalies atsakyti teigiamai. Okupuoti žmonės gali iš tikrų-jų viešai šiek tiek tikrais žmonėmis pasijusti. Bet nere-i-kia pamiršti kitos medalio pusės; kaip jaučiasi Sovieti-jos pareigūnai, kai atsiveria grėsmė jų darbelius pasverti nesuklastotomis svarstyklė-mis?

Žinoma, atpirkimo ožys su-rastas: kaltas vienas Stalinas, bet ne santvarka. Pagal šį dė-s-nį reikėtų kaltinti kitą to-talitinės santvarkos vykdytoją — tik vieną Hitlerį, bet ne jo talkininkus. Tad ar Eichmanas ir kiti tautžudystės vykdytojai nebuvo kalti? Bet Stalinas mirė prieš 35 metus, tai ar ir Sta-lino įpėdiniai su pora dešim-čių milijonų partiečių bei saugumiečių, pratepusių totaliz-mą, yra nekalti? O kur jie yra dabar: ar skradžiai žemių pra-smego, ar išgaravo?

Deja, jie neprasmejo ir neiš-garavo. Deja, ta pati blogio imperija tebeklesti, nes tie patys milijonai Stalino paliki-mo vykdytojų-nusikaltėlių bus ir Gorbačiovo reformų vykdy-tojai. Gera, kad komunizmo nusikaltimai bent iš dalies pripažįstami, nors tie patys propagandininkai tikina, kad tai buvę praeiti. Dalis melo atidengiam, o kita dalis nauja išmone, taip pat sukta ir me-laginga, tebedangstoma.

Paskaitykite Henriko Ša-džiaus straipsnį "Lietuva 1940-1941 metais (1)", išspausdintą "Gimtajame krašte" (1988 m. gegužės 19-25 d.), kur minimi sibiriniai tremimai. Autorius pripažįsta, kad "birželio 14-18 dienomis Lietuvoje buvo įvykdytas neteisėtumo aktas". Kaip šauniai autorius užglosto barbarišką terorizmo pavyzdį! Bet čia pat prideda kitą melą: "Tada buvo masiškai repre-suoti ir nepateikus individua-laus kaltinimo iškeldinti už Lietuvos ribų apie trisdešimt tūkstančių lojalių tarybinių santvarkai žmonių." Lojalių teroristinei santvarkai oku-puotų žmonių? Štai tau ir tre-jos devynerios! Žino, tikrai žino niekapišaus autorius, žino visi okupuotieji ir oku-pantai, kad niekas nėra lojalus pragaro nešėjams žemėje.

Tokioj rašliavoj paprastai šlubuoja aritmetika. Autorius rūpinasi, jog Stalino "kulto" metu "nepagrįstų represijų aukomis tapo šimtai politinių emigrantų, gyvenusių Tarybų šalyje". Jam gaila žuvusių ne-priklausomos Lietuvos išdavi-kų. Bet jis "pamiršta", kad vien garsiųjų valymų metais tų au-kų buvę per pusę milijono. Matyt, kad autoriui, kaip ir Stalinui, tai statistika, ne tragedija.

Autorius prisipažįsta, kad sovietinė propaganda melavo apie nepriklausomos Lietuvos ekonominę būklę: ji "nebuvo tokia tragiška, kaip mes anksčiau stengėmės parodyti". Jis tariamai susirūpinęs, kad tuo metu "Lietuvai iškilo pavojus netekti nacionalinės nepri-klausomybės", pamini Lenki-jos ultimatumą dėl Vilniaus ir kt., bet ne žodžio apie So-vietų Sąjungos ultimatumą Lietuvai ar Molotovo-Ribben-tropo sutartį, dalijantis pa-grobtais kraštais bei Lietuva. Ta proga jis pamini sovieti-nę pagalbą (Lietuvai): "pagal-ba nebuvo altruistinė". Ar ne naujiena? — Plėšikai nebuvo altruistai!?

Pačių propagandininkų pra-plėsti plyšiai geležinėje už-dangoje suteikia okupuotiems šiek tiek atvangos, bet iš es-mės santvarkos nusikaltėliš-kumo nekeičia. Kitaip vargiai nusikaltimai bent iš dalies pripažįstami, nors tie patys propagandininkai tikina, kad tai buvę praeiti. Dalis melo atidengiam, o kita dalis nauja išmone, taip pat sukta ir me-laginga, tebedangstoma.

Naikinamos kultūros bei meno vertybės Lietuvoje

Pokario metais sunaikinta, sužalota bei išvogta daug meno kūrinių Vilniuje, Trakuose ir kitose vietovėse. Dalis kūrinių išgabenta Lenkijon ir kitur. Reikalinga skubi apsauga ir nauja iniciatyva kultūrinių vertybių srityje

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

1919-1939 m. Vilniaus uni-versitete veikė dailės istori-jos katedra, kurios auklėtiniiu turiau garbės būti ir aš. Tuo pat metu Kauno universitete bei Meno mokykloje imta domėtis Lietuvos dailės istorija. Ir iš naujo pradėtas mokslinis tiriama-sis ir paskaitinis darbas. Naujus pagrindus šiam mokslui padėjo Ignas Šlapelis, Pau-lius Galaunė ir pasaulinio mas-to mokslininkas Jurgis Baltru-šaitis, Paryžiaus Sorbonos pa-žiba. Kaip nedaug stigo, kad jis būtų pakviestas tuoj po karo į Vilniaus universitetą dailės istorijos katedrai organizuoti ir vadovauti — būtume jau se-niai turėję profesionaliai pa-ruoštus Lietuvos dailės istori-kus.

Tiesa, dar po karo veikė ke-lerius metus Vilniaus univer-sitete dailės istorijos kated-ra, P. Galaunės ir H. Kairiūkš-tytės-Jacinienės vedama. Jų dėstomų dalykų programa bu-vo susiaurinta iki minimumo — ruošti plataus profilio mokslinius darbuotojus kraštotyros muziejams. Po dviejų laidų katedra buvo likviduota.

Neruošė Lietuvos dailės istori-kų ir Vilniaus bei Kauno dailės institutai, o vien tik "dailėtyrininkus" tarybinei daili populiarinti ir propa-guoti dėl to, kad ir jų dėstyto-jai nebuvo tam paruošti.

Lietuvos dailės istorikų spe-cialistų neparuošė mums nei Maskvos, nei Leningrado auks-tosios dailės mokyklos, kada-ngi jų dėstytojas senoji Lie-tuvos dailė bei architektūra nėra pažįstama ir įdomi.

Daugiau pažįstamas kultūri-nis ir meninis LDK-jos paliki-mas lenkų dailės istorikams, tačiau nė vienas lietuvis ne-buvo pasiūstas studijoms į Lenkiją Lietuvos dailės istori-jai pažinti. Geriausiai pa-žįsta LDK-jos architektūrą prof. A. Milobėdzki, o feoda-linės Lietuvos dailę prof. M. Karpovicz. Be to, prie Varšu-vo politechnikos instituto veikia trejų metų podiplomi-nės studijos architektams res-tauratoriams ruošti, kuriomis plačiai naudojasi socialisti-nių kraštų stipendininkai. De-ja, Lietuvoje neatsirado nė vieno kandidato įgyti archi-tekto restauratoriaus specia-lybės.

Iš kelių šimtų Dailės insti-tutą baigusių dailėtyrininkų nė vienas nėra paruoštas Lie-tuvos dailės istorijos srityje. Vos keli savo iniciatyva susi-domėjo meniniu LDK-jos pali-kimu ir bando jį tyrinėti, kaip architektai V. Zubovas, Levandauskas, dailėtyrinin-kės Matuskaitė, Vaišvilaitė, Lukšionytė, bet jos, neturėda-mos fundamentalaus akademi-nio dailės istorijos paruošimo, neaprepia gilesnio ir pla-tesnio dailės reiškinio evo-lucijos nušvietimo. Jų pradėti darbai teikia tam tikrų vilčių ateičiai.

Kokia iš susidariusios pa-dėties išeitis? Visų pirma re-ikia reabilituoti kultūrinį ir meninį LDK-jos palikimą ir pradėti jį nuosekliai moksl-iškai tirti ir paruošti aukštai kvalifikuotus Lietuvos dailės istorijos specialistus, skatin-ti ir organizuoti jų mokslinius tiriamuosius darbus, juos publikuoti, pavesti jiems vadovu-ti kultūros paminklų apskaitos bei apsaugos įstaigų darbams ir generalinę jų restauravimo priežiūrą.

Tam tikslui būtina įsteigti Vilniaus universitete dailės istorijos katedrą ir parūpinti jai aukštai kvalifikuotus dė-sytojų kadrus. Pagrindinis šios katedros uždavinys — ruošti plataus profilio Lietuvos dai-lės istorikus moksliniai tiri-majam, pedagoginiam, admi-nistraciniam paminklų apsau-gos darbui įstaigose bei res-tauravimo institutuose, dirb-tuvėse, dailės muziejuose.

Pagrindiniai katedroje dė-s-tomi kursai privalo būti: 1. Lietuvos vaizdinė ir taikomoji dailė nuo seniausiuo laikų iki nūdienos. 2. Pilnas Lietuvos architektūros istorijos kur-sas. Jie būtų skaitomi per še-

šis semestrus, ir kiekvienam skiriama ne mažiau 80 paskai-tinių valandų ir 20 val. semi-narams. Šių paskaitų moksl-nis lygis turi atitikti pasauli-nius standartus, ir pagal juos privalo būti atestuojami ka-tedros auklėtiniai, panašiai kaip dabar praktikuojama Vil-niaus universitete tokiose disciplinose, kaip matematika, fizika, chemija, medicina, ku-rios sėkmingai rungtyniauja su kitų kraštų moksliniais lai-mėjimais.

Be to, turi būti skaitomi TSRS tautų ir pasaulinės dai-lės istorijos kursai, Lietuvos ir pasaulinė politinė bei kul-tūros istorija, mokslinio tiri-mojo darbo metodika, sveti-mos kalbos, ypač laisvai įval-domos lotynų ir lenkų kalbos, kitos pagalbinės disciplinos, kaip paleografija, heraldika, muziejinkystė, paminklų ap-saugos organizacija, paminklų restauravimo principai bei metodika ir panašūs techniki-niai sugebėjimai. Katedra pri-valo turėti kabinetą, aprūpin-tą visų pirma visais Lietuvos dailės istorijos leidiniais, iš-samia diapoziyvu kolekcija, pasaulinės dailės albumais ir kita vaizdine medžiaga. Kated-ras dėstytojai kartu skaitytų apžvalginius dailės istorijos kursus istorikams, filosofams, lituanistams, svetimų kalbų studentams.

Moksliniame-tiriamajame Lietuvos dailės istorijos dar-be slypi neišsemiamos pers-pektyvos. Jeigu technikiniuose mokslouose šiandien jaučia-mas mokslinės informacijos tiesiog katastrofiškas atplū-dis, tai Lietuvos dailės istori-jos srityje yra nuostabiai kuklus, o apie eilę dailės rei-šinių iš viso stokojame kokių nors duomenų. Mes dargi ne-terime pilnų publikuotų duo-menų apie tai, ką slepia res-publikos muziejų fondai, baž-nyčios, privačios kolekcijos, nežinoma, kokios marios infor-macijos glūdi mūsų turtinguo-se archyvuose bei biblioteko-se. Stokojame išsamios biblio-grafijos, kas yra publikuota dailės ir architektūros klaui-simais mūsų ir kitų kraštų li-teratūroje bei spaudoje. Nie-kas nerinko informacijos apie tai, kurie mūsų dailininkų kū-riniai yra išblaškyti TSR dai-lės ir istorijos muziejuose bei privačiuose rinkiniuose, o taip pat Lenkijoje, Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Ang-lijoje, pagaliau JAV, Kanado-je, Australijoje ir kitur. Ne-sudaryti mūsų dailininkų bei architektų enciklopediniai žo-dynai, be kurių neįmanomas dailės reiškinii apibendri-nimas bei kūrėjų vieta bend-roje lietuviškosios dailės ir architektūros raidoje.

Neseniai LTSR Mokslių aka-demijos sistemoje kuklus dai-lėtyros sektorius išplėstas į kultūrologijos ir dailėtyros institutą, atrodo, tokių užda-vinių nesima ir nesirytą ty-rinėti Lietuvos dailės istori-jos bei LDK-jos kultūrinio pa-likimo. Kaip pats instituto pa-vadinimas rodo, jis yra nu-kreiptas daugiau į filosofinius kultūrinių reiškinii sampro-tavimus ir apibendrinimus, liečiančius vien nūdieno kul-tūrinio gyvenimo reiškiniius.

To Lietuvos dailės istorijos mokslui aiškiai nepakanka. Jau senokai mūsų filosofai, ypač jų estetikos sekcija, pla-čiai mūsų spaudoje, konferen-cijose, simpoziumuose, pasi-tarimuose gyvai svarsto ir po-lemizuoja mūsų kultūrinio gy-venimo problemas, bet nuo to kultūra nekyka, negerėja, kul-tūros paminklai ir toliau nai-kinami, žalojami, nuvertinami.

Nė vienas kultūrologas ne-pakėlė protesto balso prieš naikinimą žaviausio ir vertin-giausio barokinio paminklo Vilniaus Šv. Kotrynos bažny-čios, kurioje sutelkti geriaus-iųjų Simano Čechavičiaus pa-veikslių, skulptorių Hedelių skulptūrų, architekto J. K. Gliubičiaus darbo altorijų ansamblis, geriausiai išlikęs unikalus barokinis interje-ras. Šis paminklas pasmerk-

tas sunaikinimui, po jo kiau-rą stogą nuo kiemo pusės jau 30 metų atmosferiniai vande-nys pūdo ir naikina jos mūrus, bet dar nesiruošiama jo res-tauruoti. Mūsų Mokslių akade-mijos sistemoje būtinai reika-lingas savarankiškas Lietu-vos dailės (ir architektūros) istorijos institutas, kurio darbo bazė yra labai konkreti, reali, aktuali ir čia pat pri-einama. Tai daugiau tūkstan-čio architektūros paminklų, išblaškytų po visą Lietuvą, nykstančių ir naikinamų. Tai daugiau milijono dailės kūri-nių, sutelktų respublikos mu-ziejuose, bažnyčiose, privačio-se kolekcijose, įstaigų ir įmo-nių direktorių kabinetuose ir pan. Visas šis kultūrinis pa-likimas tik maža dalimi eks-ponuotas, o dar mažiau sulau-kė mokslininkų dėmesio. Dau-gelyje muziejų šie kūriniai stokoja rimtos mokslinės in-ventorizacijos, o ypatingai autorinės atribucijos, o jei turi, tai klaidinga. Ypač tai krenta į akis "Žilinsko ga-lerijoje", kur visai atsitikti-nė atribucija šokiruoja žino-vus, o mūsų muziejinkams daro gėdą.

Bene išsitysus klaidingą at-ribuciją kultūrologai? Ar jie parašys Lietuvos dailės istori-ją, ar perskaitys lietuviško-sios barokinės architektūros istorijos kursą? Beveik visu-se mūsų muziejuose nėra atlie-kamas mokslinis eksponatų ir kolekcijų vertinimo bei istori-nės charakteristikos tiri-masis darbas, nėra leidžiami jų populiarinimo leidiniai.

Visiem šiem darbam stokoja visų pirma kvalifikuotai pa-ruoštų dailės istorikų, kurių niekas pas mus neruošia. Mu-ziejuose atliekamus dailės istori-kų darbus koordinuotų ir apibendrintų prie Mokslių aka-demijos organizuotas Lietuvos dailės istorijos institutas. Pagrindinis jo uždavinys bū-tų išsamios Lietuvos dailės ir architektūros istorijos paruošimas kaip visumos ir atskiro-mis epochomis ar stiliais, at-skirų kūrėjų monografijomis. Šiam institutui tektų uždavi-nys ir visos informacijos bei šaltinių telkimas kaip dailės, taip ir architektūros istorijai. Štai labai aktualūs, konkretūs ir realūs tokio Lietuvos dailės istorijos instituto darbo už-daviniai, vargu kurių galėtų imtis kultūrologai.

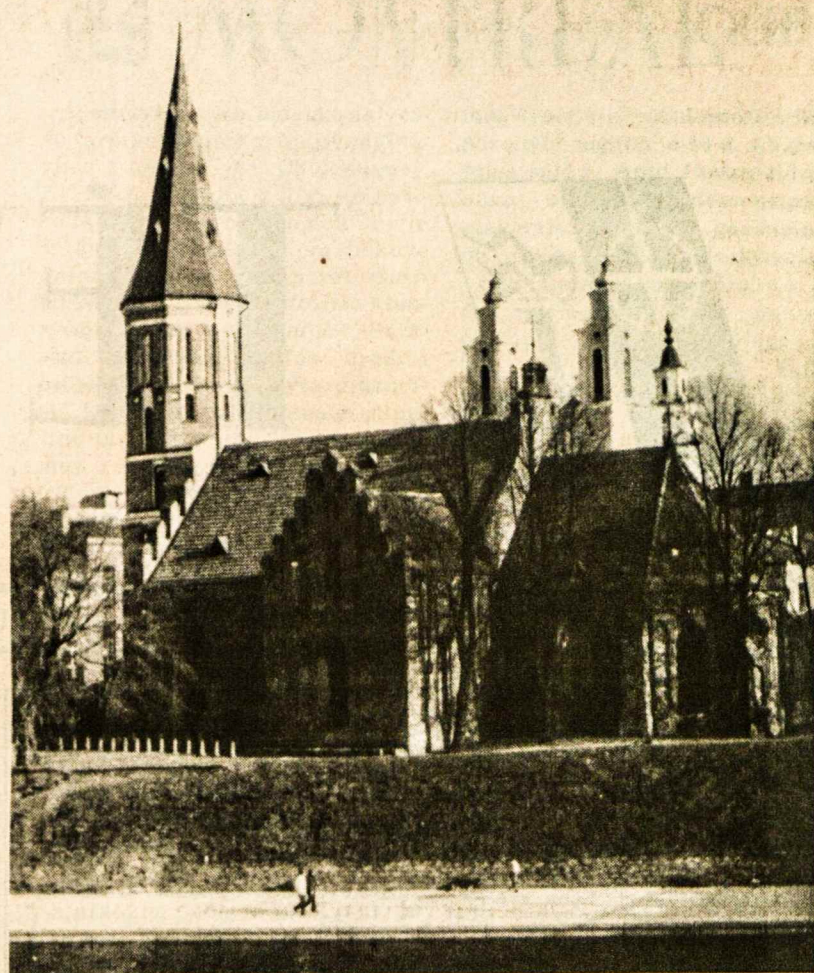
IV. Kas daytina?

Dabartinio persitvarkymo, viešumo ir demokratizacijos laikotarpyje, po viešpatavu-sio bendros stagnacijos ir vi-suotinio nekompetentingumo periodo, iškyla ir mūsų res-publikai, ypač jos kultūrinia-me gyvenime, eilė aktualių re-formų, būtinų nedelsiant rea-lizuoti praktikoje, jeigu no-rime žengti progreso keliu su visomis tarybinėmis tautomis socialistinės kultūros staty-boje ir jos plėtojime. Laikas verčia pereiti iš dileantisku-mo į profesionalumą.

1. Reabilituoti Lietuvos Di-džiosios Kunigaikštystės isto-riją ir pavesti mūsų istorikams imtis gilaus ir dalykiško šios epochos mokslinio tyrimo, ypač kultūrinio gyvenimo klausimų bei jos kultūrinio palikimo studijų. Juk tai pats vertingiausias mūsų kultūrinis palikimas, kuriuo turime di-džiuotis prieš visą pasaulį.

2. Užtikrinti ir aprūpinti mūsų valstybinių kultūros pa-minklų apsaugos bei restaura-vimo įstaigų ir dailės muziejų vadovaujančius postus aukštai kvalifikuotais kadrais, kurie puikiai nusimanytų Lietuvos dailės istorijos reiškiniiuse bei jos paminklų istorinėje ir meninėje vertėje, sugebėtų užkirsti kelią jų naikinimui, žalojimui, nuvertinimui bei deformacijoms, jų išvežimui už respublikos ribų bei jų va-gystėms. Šiose įstaigose pri-valo būti užtikrintas moksl-nis tiriamasis darbas įstaigos profilio apimtyje ir jo rezul-tatų publikavimas.

3. Atgaivinti Vilniaus uni-versitete dailės istorijos ka-tedrą su pagrindiniais Lietu-

Vytauto Didžiojo šventovė Kaune su atstatyta senąja bokšto viršūne

vos dailės ir architektūros istorijos kursais ir ruošti joje šios srities specialistus, su-gėbančius dirbti savarankiškai mokslinį tiriamąjį darbą MA sistemoje, vadovaujančius ir mokslinį tiriamąjį darbą dirbančius darbuotojus kultū-ros paminklų apsaugos įstai-gose, restauravimo dirbtuvė-se, muziejuose, bibliotekose, pedagogus vidurinišiosios mo-kykloms, redaktorių leidyk-loms, paskaitininkus, ekskur-sijų vadovus ir pan.

4. Performuoti Lietuvos Mokslių akademijos sistemoje veikiančių prie istorijos insti-tuto dailėtyros sektorių į sa-varankišką Lietuvos dailės istorijos institutą, kuriame bū-tų vedamas kapitalinis mokslo tiriamasis darbas Lietuvos dailės ir architektūros istori-jos srityje, telkiama kaip galima išsami šios srities in-formacija, o jo moksliniai dar-buotojai komandiruojami jos rinkti į įvairius tarybinius muziejus bei archyvus, į pana-

šias institucijas socialistinė-se šalyse, ypač į Lenkiją, o taip pat ir į kapitalistinius kraš-tus, kur gali rasti lietuvių dailininkų kūrinių bei žinių apie jų kūrybinį gyvenimą. Lietuvos dailės istorijos insti-tutas turėtų telkti ir kitų įstai-gų mokslinius dailės istorikų darbus ir publikuoti kartu sa-vo darbuotojų darbais savo lei-džiamame periodiniame lei-dinyje.

5. Įpareigoti teisėtvarkos ir kriminalinių paieškų organus stropiau sekti ir išaiškinti vi-sus nusikaltimus, susijusius su kultūros paminklų ir dailės kūrinių naikinimu, žalojimu, vagystėmis, o muitinių tarnau-tojus įpareigoti griežtai už-kirsti kelią mininių vertybių nelegalų išvežimą už Lietuvos ribų.

Vladas Drėma,

Paminklų konservavimo ins-tituto vyriausiasis specialistas dailės istorijos klausimais 1970-1985 m.

Vilnius, 1988 m. vasario 5 d.

A. a. ADELEI AUŠTRIENEI

Bostone mirus,

jos dukterei IRENAI ŽEMAITIENEI ir vyrui ALGIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą liūdesio valandoje —

Antanas ir Aldona Kilinskai

A+A

BALIUI BAKEVIČIUI mirus,

reiškiame gilią užuojautą žmonai REGINAI, sūnui JAUNIUI, dukrai SANDRAI su šeimomis —

P. L. Murauskai
M. D. Reginai

A+A

RIMVYDUI ADOMAVIČIUI

netikėtai mirus,

tėvams — JIEVAI ir LEONUI, broliui JURGIUI, arti-miesiems bei giminėms Lietuvoje reiškiame nuošir-džią užuojautą liūdesio dienoje —

"Nepriklausoma Lietuva" laikraščio
spaudos rėmėjų būrelis

Canadian Art Memorials Ltd.

76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projek-tus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išieivijai!"**

Mes, žemiau pasirašę Lietuvos laisvės lygos atstovybės laisvajame pasaulyje nariai, šiuo pareiškimu primename visų Jungtinių Tautų Organizacijos valstybių vadovams, valstybių – Europos parlamento narių vadovams, Helsinkio Baigiamąjį aktą pasirašiusių jų valstybių prezidentams ir viso pasaulio taikos trokštančiai žmonijai, kad slapto suokalblio tarp didžiausių II-jo pasaulio karo nusikaltėlių Stalino ir Hitlerio pasekmėje 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje TSRS ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai Molotovas ir Ribbentropas pasirašę slapta papildomą protokolą dėl savų valstybių interesų Rytų Europoje sferų pasidalinimo. Šito nusikaltamo susitarimo pasekmėje suvereni Lietuvos valstybė, lygiatėisė Tautų Sąjungos narė, buvo Sovietų Sąjungos 1940 m. birželio 15 d. okupuota ir savarankiškai prijungta prie TSRS.

Nors toji Lietuvos okupacija jau tęsiasi 48 metus, tačiau pavertojoje lietuvių tautoje siekiamas vėl atgauti laisvę nesulipėjo. Tai įrodė daugiau negu 30,000 Lietuvos partizanų auka, kritusių nelygioje kovoje su okupantu 1944-1954 metų partizaninio karo metu. Lietuvių tautos laisvės siekimas parodo visa pokarinė rezistencija ir 1987-1988 metų beveik revoliuciniai įvykiai Lietuvoje, kuriuos daugiau ar mažiau komentuoja pasaulio masinės informacijos priemonės.

1978 m. birželio 15 d., pažymint 38-sias Lietuvos okupacijos metines, Lietuvos po grindyje buvo įkurta nepartinė, demokratiniais principais veikianti organizacija – Lietuvos laisvės lyga, kurios taryba tą pačią dieną paskelbė Lietuvos laisvės lygos deklaraciją.

Lietuvos laisvės lygos deklaracijoj buvo skelbiama, kad jos tikslas – nepriklausomos Lietuvos atkūrimas. Lietuvos laisvės lygos uždaviniai: 1. pavergtiojoje lietuvių tautoje religinės, tautinės ir politinės sąmonės ugdymas; 2. Lietuvos

suverenumo klausimo kėlimas tarptautiniuose forumuose. 1988 m. Lietuvoje vykstant ypatingai stipriam tautiniam judėjimui, Lietuvos laisvės lyga 1988 m. liepos 3 d. paskelbė, jog ji išeina į atvirą veikimą. Ji sudarė laikiną Lietuvos laisvės lygos tarybą ir paskelbė savo tolimesnės veiklos programą, kurioje iškelta visa eilė reikalavimų sovietiniam okupaciniam režimui, siekiant Lietuvos visiško savarankiškumo kultūros, švietimo, humanitarinių mokslų, ekonomikos, ekologijos, žmogaus teisių ir kitose srityse.

Lietuvos laisvės lyga numato, kad "įgyvendinus visas šias sąlygas bus sudarytos prielaidos Lietuvos suverenumui ir nepriklausomybei atstatyti. Lietuvos laisvės lyga akcentuoja, kad galutinis jos idealas – laisva Lietuva Euopos tautų konfederacijoje. Pagrindinis Lygos ginklas – viešas, atviras žodis. Savo veikloje Lyga vadovausis Suvienytų nacių įstatais, Suvienytų nacių organizacijos generalinės asamblėjos rezoliucijomis dekolonizacijos klausimu, Visuotine žmogaus teisių deklaracija, Helsinkio Baigiamojio akto nutarimais. Lietuvos laisvės lyga nuolat apeliuos į pasaulio tautų sąžinę Lietuvos laisvės reikalui".

Lietuvos laisvės lygos pavedimu, vienas iš tos Lygos Lietuvoje steigėjų, dabar gyvenantis Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Algirdas Statkevičius sudarė Lietuvos laisvės lygos atstovybę laisvajame pasaulyje. Šią atstovybę sudaro šie asmenys: Dr. Kazimieras Eringis, Dr. Vytautas Skuodis, med. Dr. Algirdas Statkevičius.

Lietuvos laisvės lygos atstovybė laisvajame pasaulyje veikia savarankiškai. Ji nepriklauso jokiai lietuvių išeivijos politinei institucijai ar organizacijai.

K. Eringis
V. Skuodis
A. Statkevičius

Chicago, IL,
1988 m. rugpjūčio 3 d.

Susirinkę vilniečiai prie katedros Gedimino aikštėje birželio 28 d. reikalauja žmogaus ir tautinių teisių

Leninas pripažino nepriklausomą Lietuvą

Demonstracija Vilniuje, kuri bandė paminėti šį faktą, bet milicijos buvo išvaikyta

Kad bus demonstracija, skelbta iš lūpų ir lūpas ar atsisaukimo lapeliais. Viešoje spaudoje nebuvo rašoma, tik "Tiesoje" liepos 12 d. buvo rašyta, kad 1920 m. liepos 12 d. Leninas pasirašė su Lietuva sutartį, kad Rusija visam laikui atsisakė teisių į Lietuvos valstybę bei jos teritoriją. Demonstracija ir buvo šaukiama paminėti tą įvykį ir kad Lietuva turi teisę būti laisva, nes ir Leninas savo parašu patvirtino, jog rusai neturi jokių teisių į Lietuvos valstybę. Tokiai demonstracijai iš valdžios nebuvo gautas leidimas ir ji buvo šaukiama nelegaliai.

Nuvažiuojame prie Gedimino aikštės gana anksti. Žmonių dar maži būreliai, bet milicijos ir pagalbinės milicijos (civilių, su raudonais raiščiais) daugybė. Jie, apsupę visą didžiulę aikštę, nieko į ją neleidžia. Norim kaip turistai įeiti į muziejų, bet neleidžia. Klausime kodėl? Atsako, kad jie turį įsakymą šiandien nieko neįleisti į aikštę.

Greitai pradėjo žmonių daugėti ir jau viena bei kita lietuviška vėliava matyti, bet demonstrantų tūkstantinė milicijos jėga į pačią aikštę neįleidžia. Girdėti pokalbis demonstrantų su milicija; daugumas jaunų merginų gėdina milicininkus, kurie, susikabinę rankomis, neleidžia nieko į aikštę, ir net brutaliai juos stumia. Demonstrantai juos vadina apgailėtinais broliais – išverstskūriais, pasidavėliais raudonajam kipsui. "Kokia gėda jūs darote savo mamom, kurios jus užaugino", "Lietuvos judai". Dvi senutės nori praeiti pro miliciją ir per aikštę, grįžti į namus, nes taip arčiau, bet milicininkai jų nepraleidžia ir stumia atgal, bet jos nenori pasiduoti. Priena civilis raudonu raiščiu ir keikdamasis (rusiškai) stumia grubiai senutes. Aš paklausiu, kas jis per vienas, iš minios man paaiškina, kad su raudonais raiščiais yra stribai, kurie anksčiau šaudė partizanus. Tas civilis piktai pažūrėjęs nueina į šalį. Priena vienas milicininkas su antpečiais ir žvaigždėmis. Aš paklausiau ar jis lietuvis? Jis atsako teigiamai. Toliau klausiu, kas čia dedasi, kodėl neleidžiami žmonės į aikštę? Jis atsako, kad turį įsakymą šiandien nieko į aikštę neįleisti. Pasiteirauju, kam jis tarnauja, kai lietuvius Lietuvoje stumdė? Jis piktai pažūrėjo į mane, bet nieko neatsakė ir nuėjo tolyn. Pasigirdo balsas "Gėda lietuviui, kuris raudonam kipsui tarnauja!" Minia kartojo: "Gėda, gėda!"...

Jau susirinko didžiulė minia apie aikštę, girdėti įžaidinėjimai milicininkų, gėdinimai už savo tarnybą ir t.t. Bet milicininkai ir jų pagalbininkai, galvas nuleidę, paraudę, bet nieko neatsakinėja ir nesiginčija su demonstrantais (kiek man tai teko pastebėti).

Staiga prasiveržia žmogus pro miliciją ir bėga į aikštę. Jį pasiveja keli milicininkai ir visi sugriūna ant žemės. Norėjau padaryti nuotrauką, bet civilis, kuris buvo tarpe demonstrantų, stūmė mane su alkūnėmis, kad man vos apar-

tas neištrūko iš rankų, ir pradėjo rėkti: "Nesistumdyk, mane stumdo!" Norėjau paeiti į šalį ir padaryti nuotrauką, bet tas pats civilis vėl su alkūnėmis mane stūmė šaukdamas: "Nesistumdyk, nesistumdyk!" Atkreipė į mane dėmesį ir vienas vyresnysis milicininkas ir šoko prie manęs atkišęs rankas, kad nepadaryčiau nuotraukos, šaukdamas: "Negalima mindžioti žolyčių!" Norėjau pasiteisinti, bet buvau vieno demonstranto sulaikytas. Jis man paaiškino, kad tarp demonstrantų yra pilna slaptosios milicijos-provokatorių, kurie sukombinuoja triukšmą ir milicija gali suminti ir kaltinti kito žmogaus įžeidimu. Patarė iš ten pasisalti. Pasitraukiau į kitą vietą, gal už 100 metrų, ir toliau galėjau stebėti demonstracijas ir padaryti nuotraukų.

Žmonių skaičius vis didėjo, atžygiavo ir būrys kareivių sustiprinti milicijos. Staiga šauksmas "Valio!", prasiveržia pro miliciją keli šimtai demonstrantų, priartėdami prie muziejaus. Skuba į aikštę dar keli būriai kareivių. Vėl sujudimas ir šauksmai: "Valio!" Prasiveržia dar keli šimtai ir aikštę ir prisijungia prie pirmųjų. Milicijos ir kareivių būrys pradeda supti ir artėti prie demonstrantų, kurie jau aikštėje. Štai, tarpe lietuviškų vėliavų iškyla didžiuliai Gorbačiovo ir Lenino portretai. Milicija ir kareiviai sumišę susilaiko. Juokas ir plojimai skamba minioje.

Tuoį pasigirsta demonstrantų garsiakalbis ir pradeda visi giedoti Lietuvos himną. Po himno prasideda kalbos.

bet čia tuoj pasigirsta galingi garsiakalbiai, kurie duoda triukšmingą muziką ir nieko nebegirdėti iš demonstrantų. Laikas nuo laiko garsiakalbiai nutyla ir pasigirsta balsas: "Draugai, mingas be leidimo, prašau skirstytis į namus".

Gal po gero pusvalandžio demonstrantai iš aikštės pradėjo skirstytis, nes visvien nieko nesigirdėjo per garsiakalbių keliama triukšmą. Milicija netrukė skirstytis, bet į aikštę naujų nieko neįleido ir aikštę greit pasidarė tuščia, dar vis saugoma milicijos ir kariuomenės.

Šalia aikštės yra sodelis ir demonstrantai, susimėtę į tą sodelį, per savo garsiakalbį pradėjo skelbti šūkius ir reikalavimus, pasigirdo patriotinės dainos. Milicija, nors ir buvo tik gal 200 metrų atstume, netrukė ir toliau saugojo tuščią aikštę. Kariuomenės garsiakalbiai nebetrukė. Milicija su savo pagalbininkais jautėsi kvailioje padėtyje, bet toliau saugojo aikštę: vieni piktai žvefėjo į sodelį, kiti šypojosį iš savo kvailos padėties.

Čia mingas vyko gal 15 minučių. Sugiedojus Lietuvos himną, visi skirstėsi į namus. Mes norėjome eiti per aikštę, nes trumpesnis kelias iki automobilio, bet šypsodamiesi milicininkai mūsų neleido.

Kitą dieną teko girdėti, kad viena grupė nešė geles padėti prie paminklo ir buvo milicijos užpulta, draskomos vėliavos ir laužomi jų kotai. Laikraščiai peikė demonstrantus už mingą be leidimo. Peikė miliciją už josios elgesį. K.K.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Milicininkai neįleidžia žmonių į Gedimino aikštę Vilniuje, kur 1988 m. liepos 12 d. buvo rengiama nelegali demonstracija paminėti Lenino pareiškimui, kuriuo 1920 m. liepos 12 d. buvo pripažinta Lietuvos nepriklausomybė

Nusikaltimas ir bausmė

EDITA NAZARAITĖ

R. Gudaičio straipsnis "Mes — iš persautų dainų krašto", išspausdintas "Literatūra ir menas" birželio 11 d. laidoje, nuskambėjo kaip gyvas mūsų tautos sąžinės balsas. Tad nenuostabu, jog šis straipsnis sukėlė audringą skaitytojų reakciją — pasipylė laisškai. Paliesta labai aktuali, kadais buvus "tabu", tema — pervertinami pokario kovų dalyviai: partizanai ir "stribai", maloniai dabar save vadinantys "liaudies gynėjais". R. Gudaičio atvirame pasiskyme nuimama "liaudies gynėjų" aureolė, kurią, beje, patys sau ir užsidėjo, o buvę "banditai" iškyla humaniškesnėje šviesoje, vos sušvitus teisybės ir tiesos saulei.

Pastebimai didesnė skaitytojų dalis redakciją užtvindė pritariančiais, drąsiais lais-kais. Žymi mažuma — tai pačių buvusių "liaudies gynėjų" pykčiu nuspalvinti lais-kai, kurie išsiskyrė savo tulžingumu. Ir kaipgi — juk tiesa pataikė tarsi ant atviro sugedusio danties nervo. Liaudyje sakoma: "Ant vagies kepurė dega". Seni žmonės Lietuvoje dar ir taip sako: "Nekaltai pralietas kraujas prisišaukia atpildo". Ne keršto, bet užsirtarnautos bausmės.

Sunkūs buvo fašizmo laikai; sunkūs ir sudėtingi, kupini demoniškų nusikaltimų prieš žmoniją buvo ir ilgai nusitęsę stalinizmo laikai. Fašizmas jau nugalėtas, masinių žudynių organizatoriai ir vykdytojai surasti, tinkamai nubaus-ti. Beje, nacistiniai nusikal-tėliai net ir šiuo metu tebeįšveškom, randami, patraukiami teisminei atsakomybėn,

ELTOS PRANEŠIMAS

STRASBOURGAS, PRANCŪZIJA. Iš A. Klimaičio Pasaulio baltiečių santalkos įstaigos Strasbourg gauta žinia, kad Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ruošiamasi masiškai paminėti rugpjūčio 23 d. Hitlerio-Stalino suokalbį. Pasiruošimai koordinuojami visuose trijuose kraštuose. Demonstracijos prasidės 18 v. Rygoje, 19 v. Vilniuje, 20 v. Taline. Iš Lietuvos papildomai pranešama, kad rugpjūčio 23 d. 19 v. įvyks minėjimai Kaune ir Šiauliuose. Iš skelbimų, plakatų bei pranešimų aiškėja, kad dalyvių skaičius sieks kelis šimtus tūkstančių. Pabaltijū narių skaičius, priklausantis persitvarkymo bei pasipriešinimo sąjūdžiams viršija vieną milijoną. Sensacija sukelė estų komunistų partijos laikraštis "Tautos balsas", rugpjūčio 10 d. paskelbęs autentišką Hitlerio-Stalino suokalblio tekstą. Tą patį suokalbį Lietuvoje rugpjūčio 8 d. pažodžiu išspausdino "Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio žinios" Iki šiol oficialūs sovietų šaltiniai bando paneigti tokio suokalblio buvimą.

baudžiami, nors nuo karo pabaigos jau eina penktas dešimtmetis...

Stalinizmas, vienok, dar nugalėtas, su juo dar tebekovojama, jį reikia įveikti, jis dar tęsiasi — ir tame tebėra laikmečio sudėtingumas, įtampa, sumišusi su viltimi ir pražūties baime.

Suprantama, stalinizmas yra visuotinis reiškiny, tai nėra vieno asmens fenomenas, kaip kad retykais bandoma patologiškai aiškinti, bijant bausmės už konkrečius nusikaltimus veiksmus. Stalinizmas yra kolektyvinis nusikaltimas, planuotas, organizuotas ir nuosekliai vykdomas konkrečių žmonių, kurie dar tebėra gyvųjų tarpe ir kurie ramiausiai sau gyvena nenubausti už žvėriškiausius nusikaltimus ne tik prieš rusų liaudį, bet ir prieš kitas TSRS tautas.

Fašizmas vykdė nusikaltimus tik penkerius metus, o stalinistiniai nusikaltėliai siautėjo žymiai ilgiau, padarydami dar daugiau nusikaltimų, nei fašistai.

"Gimtajame krašte" (š. m. birželio 2-8 d.) buvęs saugumietis Danielius Todesas straipsnyje "Tiesą ir tik tiesą" nuosaikiai smerkia staliniečių, o kartu ir savo nusikaltimus. Tačiau jis ragina neteis-ti, netaikyti baudžiamųjų bylų stalinizmo nusikaltėliams, o tą teismą palikti jų pačių sąžinei. Jis aiškina: "Teisinėje valstybėje (o tokia — persitvarkymo tikslas) galima teisti tik už įstatyme įsakmiai įrašytą nusikaltimą. To teismoio požiūriu labiausiai trūko tais liūdnos atminties laikais, kuriuos mes vadiname Stalino kulto laikotarpiu, kai baudžiamieji įstatymai buvo aiškina-mi išplėstinai, kreivai ir šleivai, kai žmonės buvo nuteisiami "pagal analogiją", o nuteisti politiniais motyvais užteko kaltinamojo "prisipažinimo". Buvęs saugumietis D. Todesas tikriausiai užsimiršo, jog daugumai sunaikintų ir išvežtų žmonių aplamai nebuvo taikomi jokie baudžiamieji įstatymai, nei šleivi, nei kreivi, o pasmerktieji egzekucijų su-laukdamo be jokios kaltės. Žinoma, vadovautis anų laikų baudžiamaisiais įstatymais būtų tikra beprotystė, bet tai visiškai nereiškia, jog anų laikų teisėtvara anuliuoja arba sumažina kaltės dydį tų, kurie organizavo ir vykdė tuos ne-girdėto masto ir žiaurumo nusikaltimus, lygiai kaip ir Hitlerio beprotiški sapaliojimai apie grynąją arijų rasę nenu-ėmė kaltės nei nuo načių nusi-kaltėlių ir kolaborantų.

Teisminė valstybė yra ta, kurioje gerbiami įstatymai, bet netoleruojamas nusikaltimas — esamas ar būtuojau laiku. Labai daugelyje civilizuo-tų šalių taikoma mirties bausmė už apgalvotą žmogžudystę. Stalinas ir jo pakalikai organi-zuotas, masines niekuo nekaltų žmonių žudynes tiesioginė ir trėmimų prasme vykdė apgalvotai ir, mažo to, kolektyviai. Stalino vėlės į kaltina-mųjų suolą jau nebeprasodinsi-me, bet į jį dar gali ir privalo sėsti tie, kurie vykdė tuos stulbinančius žiaurumo nusikaltimus, vadinamus stalinizmu.

Lietuvoje ir kitur žmonės savo lėšomis ruošiasi statyti paminklus stalinizmo aukoms pagerbti ir atminti. Tai graži, tauri ir reikalinga duoklė nukentėjusiems jamžinti. Tačiau niekas neturi teisės palikti likimo valiai stalinistinius nusikaltėlius, kuriuos teistų jų pačių sąžinė, nes tos sąžinės jie seniai nebeturi, o gal ir niekada neturėjo, jeigu nusi-rito iki tokių nusikaltimų. Kiekvienas doras lietuvis privalo paremti Lietuvos laisvės lygos paraišką dėl stalinisti-nių nusikaltėlių patraukimo teisminei atsakomybėn, priva-lo reikalauti, kad tiesa sugrįžtų į mūsų visų namus.

Metinė "TĖVIŠKES ŽIBURIŲ" prenumerata nuo 1988 m. sausio 1 d. – \$22 doleriai, (naujam skaitytojui – \$18), rėmėjo prenumerata – \$25, garbės – \$30. Prenumerata JAV-se – amerikietiškais doleriais.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

APLEISTA STOTELĖ

Rietavas yra svarus ir jaukus Žemaitijos miestelis, tačiau švara negali pasigirti prie Žemaičių plento esanti autobusų stotelė. Jon užsukantį ir pravažiuojančius keleivius stebina laukiamosios salės ir administracinio kambario išdaužyti langai, nutriušios sienos, didžiulės duobės prie pat įėjimo. Palijus keleiviai braido po vandenį. Apleistos stotelės aplinkos nepuošia sulaužyti suoleliai.

PERSITVARKYMO SĄJŪDIS

Lietuvos ir išeivijos spaudoje vis dažniau ima skambėti Lietuvos persitvarkymo sąjūdis, labiausiai spėjęs pasižymėti liepos 9 d. Vilniaus Vingio parke surengtu susitikimu su iš Maskvos grįžusiais XIX-sios sąjunginės komunistų konferencijos delegatais. Šis viešas Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio renginys sutraukė apie 100.000 vilniečių ir svečių iš kitų Lietuvos miestų. Sąjūdis buvo įsteigtas birželio 3 d. Lietuvos mokslo akademijos patalpose įvykusiame maždaug 500 visuomenės atstovų susitikime, apie kurį Linas Medelis "Gimtojo krašto" 24 nr. rašė: "Svarstant visuomenės demokratizavimo, kultūros, ekologijos, demografijos problemas, kilo mintis sukurti demokratinį sąjūdį persitvarkymui remti. Į sąjūdžio iniciatyvinę grupę pakviesti kultūros, mokslo veikėjai, žurnalistas, rašytojai: R. Adomaitis, J. Bulavas, V. Bubnys, A. Buracas, A. Cekuolis, V. Cepaitis, V. Daunoras, S. Geda, B. Genzelis, A. Juozaitis, J. Juzeliūnas, A. Kaušpėdas, Č. Kudaba, B. Kuzmickas, Vyt. Landsbergis, B. Leonavičius, I. Lukšaitė, M. Lukšienė, A. Maldonis, Justinas Marcinkevičius, A. Medalinskis, J. Minkevičius, A. Nasvytis, R. Ozolas, R. Pakalnis, S. Pečiulis, Vyt. Petkevičius, K. Prunskienė, V. Radžvilas, R. Rajeckas, A. Skučas, G. Songaila, A. Šaltenis, V. Tomkus, Z. Vaisvila, A. Žebriūnas..." Ilgas sąrašas pradedamas aktoriaus Regimanto Adomaičio, baigiamas filmų rež. Arūno Žebriūnu. Akis užkliūva už G. Songailos pavardės, kurios nėra enciklopedijose. Išeivijos lietuviams gali susidaryti klaidinimas išpuolis, kad iniciatyvinis sąjūdžio grupės pakviestas ir kompartijos I sekr. Songaila. Pastarojo vardas betgi yra Rimgaudas. Jo įjungimą paneigia tolimesnė L. Medelio pastaba: "Tai, kad visuomenė pasiryžusi vienyti ir konstruktyviai spręsti persitvarkymo uždavinius, liudija vieninga susirinkusiųjų nuomonė — neįtraukti į šią grupę žmonių, bandžiusių propaguoti ekstremistines idėjas..."

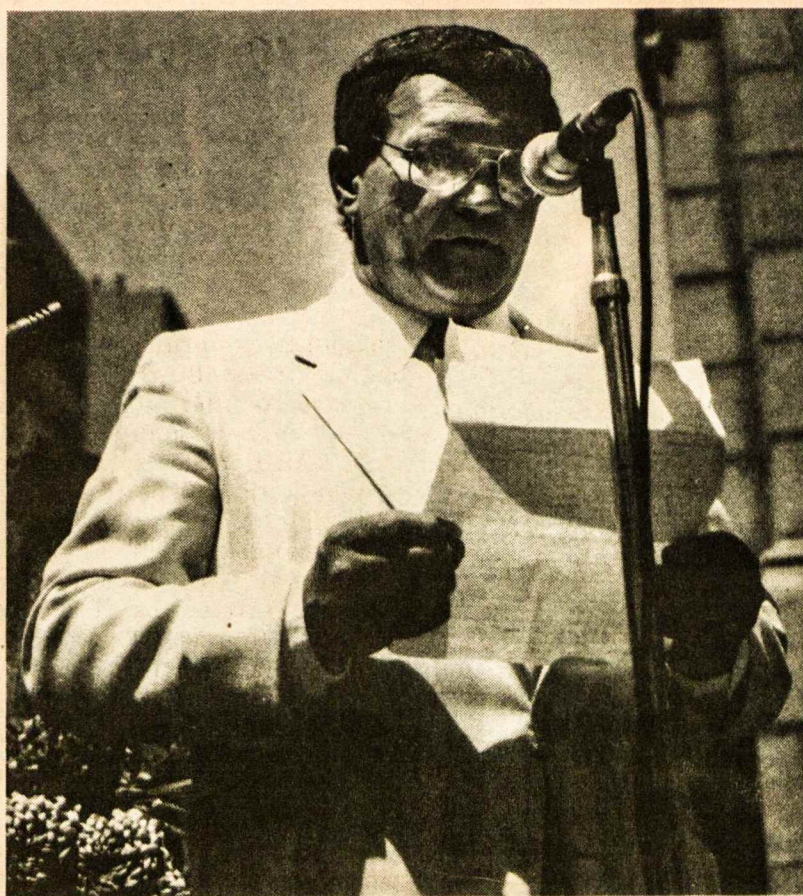
ATSARGŲ ŽINGSNIAI

Lietuvos persitvarkymo sąjūdis pradėjo leisti savo biuletenį "Sąjūdžio žinios", kuriame aptariama veiklos programa, informuojama apie iniciatyvinių grupių įsteigimą kituose Lietuvos miestuose. Kauno grupė netgi yra paruošusi Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio programos projektą. Jame neužmirštama pabrėžti, kad naujoji organi-

zacija remiasi patriotine liaudies veikla dabartinės santvarkos rėmuose. Lietuvos persitvarkymo sąjūdis neatsisako ir kompartijos įtakos. Esą ji ir toliau galės reikštis per sąjūdžio narius tapusius komunistus, polemiką ir įtikinėjimą. Biuletenyje paskelbtame programos projekte rašoma: "Sąjūdis siekia Lietuvos TSR kaip suverenios tarybinės socialistinės valstybės faktinių konstitucinių teisių atkūrimo visose srityse lygiateisių respublikų federacijos rėmuose..." Galutinė programos versija turės būti paruošta ir patvirtinta pirmojoje Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio konferencijoje, kurios data dar nepaskelbta. Atsargios taktikos laikosi ir rašytojas Vytautas Petkevičius, vienas žymiausių Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio atstovų. Liepos 9 d. didžiulei miniai Vingio parke jis nusiskundė, kad šalia oficialių sąjūdžio skelbimų atsiranda prieštaraujanti jo programai, ir tuojau pat pabrėžė: "Mes nuo ekstremistinių, įvairių šovinizistinių arba nacionalistinių išsiskėlių atsiribojame ir neturime su jais nieko bendro". Matyt, tokios taktikos dėka kompartijos ir sovietinės valdžios pareigūnai nevengia susitikimų ir pokalbių su Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio veikėjais.

NUTYLĖTI FAKTAI

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio liepos 9 d. Vingio parke surengtame visuomenės susitikime su XIX-sios sąjunginės komunistų konferencijos delegatais buvo nutylėta pora idomių faktų. Vienas jų liečia tų delegatų rinkimus. Žurnalistas Vytautas V. Žemaitis "Literatūros ir meno" birželio 11 d. laidoje pažėrė priekaištų, kad tuos 56 Lietuvos delegatus išrinko ne atitinkamos partijų grupės, o pats vilniškės kompartijos centro komitetas savo XII-jame plenumo. Tad iš tikrųjų sąrašą sudarė patys kompartijos vadai. Galbūt dėl to į jį pateko daug traktorininkų, melžėjų, brigadininkų, mechanizatorių, elektromonteriu, šaltkalvių, bet tik vienas kurybinės inteligentijos atstovas — Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirm. V. Martinkus. Kitas nutylėtas faktas liečia birželio 23 d. "Tiesoj" paskelbtus "Respublikos komunistų ir darbo žmonių svarbiausių pasiūlymus XIX sąjunginei partinei konferencijai, gautus svarstant TSKP CK tezes". Pasiūlymuose pasisakyta už valstybines teises lietuvių kalbai, išsamęnį Lietuvos istorijos dėstymą mokyklose, naujas gimtojo krašto kalbos, istorijos, literatūros, meno programas, geriau atspindinčias tautinius poreikius. Ir šalia tų patriotinių reikalavimų staiga duria ir akis surūdię sovietinės propagandos yla: "Pateikti pasiūlymus TSR Sąjungos vyriausybei, kad užsienio politikos organai atkakliau keltų klausimą JAV vyriausybei dėl visiško tarybinį Pabaltijo respublikų pripažinimo..." V. Kst.

VIII tautinių šokių šventės komiteto pirm. dr. VAIDOTAS KVEDARAS kalba prie Laisvės paminklo Hamiltono Gore parko sodelyje, prisimenant Lietuvos valstybės atkūrimo 70 m. sukaktį

Hamilton, Ontario

A. a. KAZIMIERO BUNGARDOS atminimui įamžinti Kanados lietuvių fondui aukoj: \$80 — dr. Birutė Girnius, Detroit, Mich.; \$26 — H. K. Norkus; \$25 — St. S. Rakštas, R. J. Pleinys; \$20 — J. G. Kristolaitis, St. Domeikienė, B. Girnius, V. R. Bartninkas, I. P. Girnius, St. Dalius, J. Asmenavičius, A. H. Liaukus, B. Sadauskienė, A. Mingėla, J. Andrukaitis, M. V. Leparskas; \$15 — Z. Stonkus; \$10 — S. M. Raupenai, X.Y., P. M. Šiulytis, J. M. Gimzauskas, J. R. Jurgutis, J. Povilauskas, A. A. Mikalauskas, A. J. Gedrimas.

A. a. INOS KLIČIENĖS atminimui, mirusios Montrealyje, KLF \$30 aukoją P. M. Siuliai.

KL fondas visiems nuosirdžiai dėkoja už aukas.

RINKIMAI HAMILTONE. KLB Hamiltono apylinkės valdyba sudarė rinkiminę komisiją pravesiti apylinkės valdybos ir revizijos komisijos rinkimus, kurie yra numatomi rugsėjo 25 d. Į rinkiminę komisiją yra pakviesti A. Mikalauskas, Z. Pulinauskas, E. Kybartienė, A. Pranskevičius ir L. Stungevičienė. Norintieji pasiūlyti kandidatus į apylinkės valdybą ar revizijos komisiją turi gauti raštišką kandidatų sutikimą ir įteikti bet kuriam rinkiminės komisijos nariui. Siūlytojai ir siūlomieji turi būti sumokėję solidarumo mokestį.

PAS BRONIŲ IR BRONĖ VENSLOVŲ J Dundas miestelį sekamadienį buvo suvažiuavę ju draugai ir buvę kaimynai pamatyti jų naujai įsigytą namą ir dalyvauti naujosios gyvenvietės pašventinime. B. B. Venslovai prieš kiek laiko pardavė savo ilgai turėtą "Cherry Beach" motelio verslą ir pasitraukė į pensiją. Išeidimui į poilsį, kitą miesto pusę jie nusipirko sau prabangų namą, kuriame dabar žada praleisti savo likusią gyvenimo dalį. Šventinimo apeigas atliko AV parapijos klebonas kun. J. Liauba, ta proga išreikšdamas ir savo linkėjimus, kad naujojoje namuose būtų šeimyninė laimė, sveikata ir Dievo palaima. J. Gedrimienė perskaitė sveikintojų sąrašą, o tų gražių namų naujasis savininkas B. Venslovas jautriu žodžiu padėkojo visiems savo bičiuliams už tokią malonią ir netikėtą staigmeną.

Būdami savo versle, B. B. Venslovai garsinasi lietuviškuose laikraščiuose ir mūsų leidiniuose, šelpdavo lietuviškas organizacijas loterijų fantais, laimės staliukais bei kitokiomis aukomis. Į Kanadą žarasiškis B. Venslovas atvyko su auksakasio sutartimi. Vėliau 27 metus išdirbo "Stelco" plieno gamybos įmonė, kurioje išsitaravo sau ir pensiją. Išėjęs į pensiją, vertėsi vien tik motelių bizniu. Vedė jis iš Lenkijos lietuvaite Bronę Šubelkaitę, su kuria pernai atšventė jau sidabrinių vedybų sukaktį. Užaugino sūnų Algį, kuris neseniai baigė Kingstono universitetą. B. B. Venslovai ir jų tautinė dvasioji užaugintas sūnus yra dideli lietuviai patriotai ir aktyvūs mūsų lietuviškojo gyvenimo žmonės. K. M.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Jis mylėjo jaunimą

HAMILTON, ONTARIO. Liepos 23 d. buvo palaidotas Juozas Svilas. Tai buvo šviesi asmenybė Hamiltono lietuvių kolonijoje.

Juozas Svilas gimė 1916 m. birželio 2 d. Drageliškių km., Dusetų valsčiuje, Zarasų apskrityje pavyzdingo ir pažangaus ūkininko šeimoje. Baigęs Utenos gimnaziją, įstojo į Kauno universitetą — Technikos fakultetą. Diplomą darbą apgynė 1943 m. inžinerijos srityje. Rusų-vokiečių karui prasidėjus, buvo aktyvus Kauno išlaisvinimo dalyvis, dažnai rizikuodamas savo gyvybe. Raudonajam tvanui artinantis prie Lietuvos, pasitraukė į vakarus. 1947 m. pirmuoju transportu išvyko į Kanadą — miškų darbams. Baigęs darbą sutartį, atvyko į Hamiltoną ir įsidarbino "International Harvester" bendrovėje. Dirbo savo specialybėje, eidamas įvairias atsakingas pareigas.

Hamiltono Juozas pasinėrė į lietuvišką veiklą. Jį matome tvėrant sporto klubą "Kovas", kuriame ėjo išdininko pareigas, kol sveikata leido. "Kovo" sportininkus Juozas vežiojo po Amerikos ir Kanados miestus, kur tik vyko bet kokios sporto žaidynės. Tėvai su juo savo vaikus mieliai leido, nes žinojo, kad jie yra patikimose rankose. Juozas savo šeimos nesukūrė, bet jį matome skautų stovykloje "Romuvoje". Čia jis dirbo prie platformų palapinėms. Atveždavo skautukus į stovyklą, kurių tėvai negalėjo. Jis mylėjo jaunimą, nes žinojo, kad tai yra mūsų tautos ateitis. Juozas buvo aktyvus lietuvių bendruomenės, lietuvių namų bei medžiotojų ir žūklautojų klubo narys. Išėjęs į ankstyvą pensiją, įsigijo vasarnamį, miškų ir ežerų apsuptyje vietovėje, kurį įsirengė pagal savo skonį ir čia manė praleisti nerūpestingą pensininko dienas. Bet, deja, jo planus sumaišė nelemta liga, kuri nejučiomis įsisukverbe į jo organizmą. Kai ta liga buvo pastebėta, jau buvo per vėlu. Jo gyvenimo siūlas nutrūko liepos 20 d. Juozas paliko sesutes Leonildą ir Birutę, brolį Vytautą bei jų šeimas. Į kapus palydėjo daugiau kaip 200 tautiečių.

Mielas Juozai, išsėkis ramybės į svetingoje Kanados žemėje — Anapilyje P.S.

A. a. inž. JUOZAS SVILAS

Red Deer, Alberta

AUKŠTOJO PILOTAŽO VARŽYBOS. Red Deer, Alberta, rugpjūčio pradžioje dalyvavo du lietuviai: Jurgis Kairys ir Vytautas Lapėnas, laimėję konkursines varžybas Maskvoje. Jie su rusiškais lėktuvais, Red Deer varžybose atstovavo Sovietų Sąjungai ir laimėjo III vietą — bronzos medalį. Pirmoji antroji vieta atiteko amerikiečiams. Kor.

REIKALINGA LIETUVĖ moteris prižiūrėti 1,5 metų Jonuką nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p. Hamiltono. Kreiptis tel. 524-2770.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 3%
santaupas 5.75%
kasd. pal. taupymo s-ta...5.25%
90 dienų indėlius 8.25%
1 m. term. indėlius 9.5%
1 m. term. ind.mėn.pal. 9%
3 m. term. indėlius 10%
RRSP ir RRIF (pensijos).....7%
RRSP ir RRIF 1 m. 9.5%
RRSP ind. 3 m. 10%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.75%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Centrinės lietuvių, latvių ir estų organizacijos Konektikuto (Connecticut) valstijoje įsteigė naują organizacinį vienetą ELLA (Estonian, Latvian and Lithuanian Alliance). Baltiečių pastangų sujungimas bendron organizacijon buvo padarytas JAV LB Konektikuto apygardos pirm. inž. Jaunučio Nasvyčio rūpesčiu. ELLA Baltijos šalių laisvinimo reikalais stengis informuoti šios valstijos spaudą, jos politinio bei visuomeninio gyvenimo vadovus. Bendromis pastangomis baltiečiai rengs sibirinių trėmimų ir Juodojo kaspino dienų minėjimus. Pirmininku išrinktas steigimo iniciatorius inž. J. Nasvytis.

Šeštasis mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks 1989 m. lapkričio 22-26 d.d. Čikagoje. Jau yra sudarytas organizacinio komiteto branduolys, kurin įeina tarybos pirm. Albertas Kerelis, organizacinio komiteto pirm. Leonas Maskaliūnas, mokslinės programos pirm. Rimas Vaičaitis, išd. Liudas Šlenys ir simpoziumo leidinio red. Ramojus Vaitys. Organizuojamos sekcijos, joms įsiekoma vadovų. Simpoziumo reikalų birželio 11 d. "Seklyčioje" buvo surengta konferencija spaudos ir radijo atstovams. Apie simpoziumo paskirtį ir ruošos darbus kalbėjo tarybos pirm. A. Kerelis, apie programą — jai vadovaujantis R. Vaičaitis. Jis pabrėžė, kad didžiausią problemą paskaitininkams sudaro stoka lietuviųj terminų, kurių reikia lietuviškai skaitomoms paskaitoms. Jų trūksta ir Lietuvoje, nes ten moksliniai darbai daugiausia rašomi rusų kalba. Organizacinio komiteto pirm. L. Maskaliūnas pranešė, kad simpoziumas negalės ribotis vien tik Jaunimo centru. Jis esąs per mažas tokiame renginyje. Tad paskaitos bus skaitomos Lemonte, kur steigiamas Pasaulio lietuvių centras. Susisiekimui bus užsakyti specialūs autobusai. Pasigirdo balsų, kad dėl to gali sumažėti paskaitų klausytojų skaičius. Spaudos konferencija baigta vaišėmis, kurias įsijungė ir žodį taręs dr. Algirdas Statkevičius, politinis kalyns, kankintas psichiatrinėje sovietų ligoninėje, į JAV išleistas su dukra Rasa.

Australija

Metinis Melburno ramovėnų susirinkimas įvyko lietuvių namuose liepos 10 d. Dvejų metų veiklos apžvalga padarė ramovėnų skyriaus pirm. V. Bosikis. Šių metų pradžioje ramovėnų deka Melburno buvo atvykęs saviveiklinis Adalaidės lietuvių teatras "Vaidila". Sekančiais metais planuojama pasiųsti torontietį sol. V. Verikaitį iš Kanados. Pastarųjų dvejų metų laikotarpįje ramovėnų lietuviškos veiklos paramai iš savo izdo paskyrė beveik \$4.000. Mirė devyni skyriaus nariai, kurių eilėse buvo ir ilgametis kapelionas a.a. prel. Pranas Vaseris. Jį dabar pakeitė naujas ramovėnų skyriaus kapelionas kun. dr. Pranas Daukys. Įstojo 14 naujų narių. Šiuo metu skyrių sudaro 63 nariai, bet dalis jų jau yra palaužti ligų ir senatvės. Veikloje tvirtėliai reikiškiai tik pusė narių. Sekančiais kadencijai pasiliko ta pati valdyba, naujai pasiskirsčiusi pareigomis. Valdybą dabar sudaro: pirm. V. Bosikis, vicepirm. V. Lauzaskas, sekr. V. Aglinskis, išd. F. Sodaitis ir parengimų vadovas J. Gilyis. Valdybai šiemet teks paminti skyriaus 35 metų veiklos sukaktį ir Lietuvos kariuomenės atkūrimo septyniadesimtmetį.

Savo reikalus birželio 5 d. posėdyje aptarė Melburne veikiantį lietuvių katalikų moterų draugiją. Posėdį įvadiniu žodžiu lietuvių namų moterų sveitinėję pradžioje valdybos pirm. H. Statkuvienė. Įdomią paskaitą skaitė Australijos socialinio aprūpinimo įstaigoje dirbanti D. Sadauskaitė, susirinkimo dalyvės supažindindama su ligoninės valdžios teikiama paslaugomis, kuriomis gali pasinaudoti ir lietuviai. D. Sadauskaitė gražia lietuvių kalba atsakė į jai pateiktus klausimus. Susirinkime paaiškėjo, kad lietuvių katalikų moterų draugija yra gavusi kvietimą dalyvauti Australijos katalikų moterų sąjungos susirinkimuose, į kuriuos įsijungia įvairių tautybių katalikės. Į susirinkimus nueiti ir ryšius užmegzti su australėmis katalikėmis sutiko keturios savanorės. Tikimasi, kad ateityje bus proga ir australes katalikes pakviesti į Vasario 16 minėjimus

bei kitus Melburno lietuvių renginius.

Britanija

Šv. Kazimiero šventovėje Londone liepos 17 d. buvo pašventinta lietuvių skautų sąjungos Europos rajono vėliava. Tradiciniai šios iškilmės krikštėviai buvo Elena Vainorienė ir Zigmas Juras. Vėliavos šventinimo aktą perskaitė rajono vadas s. S. B. Vaitkevičius, apeigas atliko kun. dr. J. Sakevičius, MIC. Lietuvos atstovas V. Balickas pašventintą vėliavą įteikė rajono vadui s. S. B. Vaitkevičiui. Mišias atnašavo ir pamokslą sakė klebonas kun. dr. J. Sakevičius, MIC. skaitymus atliko s. S. B. Vaitkevičius, giedojo šventovės choras, vadovaujamas muz. J. Černiaus. Iškilnių dalyviai po pamaldų buvo pakviesti į Šv. Kazimiero šventovės sveitinę. Šiai progai skirtą žodį tarė Lietuvos atstovas V. Balickas. DBLS valdybos pirm. v. s. J. Alkis džiaugėsi, kad buvęs LSS Anglijos rajonas išaugo į LSS Europos rajoną. Tai liudija, kad lietuviškasis skautavimas plečiasi. Jam sujungti dabar prireikė ką tik pašventintos žalių Europos rajono vėliavos.

Sibirian ištremti lietuviai Bradforde buvo prisiminti birželio 12 d. "Vyčio" klube. Tris juodas žvakes Gedimino stulpuose uždegė klubo pirm. V. Gurevičius. Paskaitą skaitė Ferdinandas Šilingas, primindamas Pilėnų gėnyų gyvybės aukas, skaudžiuosius II D. karo atneštus įvykius — trimdus Sibirian, kankinimus, žudymus, pokarines kovas, susideginimus už Lietuvos laisvę. Iškilio nauji laisvės kovotojai, kalinti, o kai kurie ir dabar kalinami sovietinės vergų stovyklose. Dainomis įsijungė vyrų sekstetas, vadovaujamas Prano Vasio, poetų eilėrašciais — skaitovai Loretą Šilingaitę, Jonas Adomonis ir Pranas Vasis. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Šia proga buvo surengta už Lietuvos laisvę žuvusių lietuvių nuotraukų parodė.

Vokietija

Vasario 16 gimnaziją šiemet baigė du abiturientai — Daiva Bartkevičiūtė-Meyer ir Klaus Zulus. Paskutinius abitūros egzaminus įvedu išlaikė birželio 24 d. D. Bartkevičiūtė-Meyer gimė 1966 m. rugsėjo 29 d. Šiluvėje, ten lankė vidurinę mokyklą. 1983 m. ji su mama atvyko pas V. Vokietijoje gyvenantį tėvą Kotkę ir 1984 m. įstojo Vasario 16 gimnazijon. Sekančiais metais ji iškėkėjo už tauragiškio Meyerio, kuris vis dar negali atvykti V. Vokietijon, nes turi atlikti karinę prievolę Raudonojoje armijoje. Daiva Vasario 16 gimnazijoje šoko tautinius šokus, dainavo chore, buvo išrinkta mergaičių bendrabučio seniūne. Žada studijuoti pedagogiką ir vertėjavimą. Klausas Zulus, gimęs 1968 m. gruodžio 7 d. Neumuensteryje, yra mišrios šeimos vaikas (motina vokietė). Vasario 16 gimnazijon įsijungė 1984 m., nemokėdamas nė žodžio lietuviškai. Šiandien yra gerai išmokęs lietuvių kalbą. 1986 m. tapo VLB ir Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos nariu, dalyvavo VI-jame lietuvių jaunimo kongrese Australijoje kaip Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovas. Šiemet yra saukiamas atlikti karinės prievolės, o vėliau žada studijuoti humanitarinius mokslus — istoriją, politiką, kalbas. Išleistuvės abiem abiturientams buvo surengtos kartu su mokslo metų užbaigimu birželio 25 d. Brandos atestatus įteikė gimnazijos direktorius Andrius Šmitas. Su abiturientais kasmet atsisveikindavo Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas a.a. kun. A. Bernatonis, kurį dabar teko pakeisti išdininkui inž. Jonui K. Valiūniui. Apie velionį ir jo nuopelnus gimnazijai kalbėjo VLB krašto valdybos reikalų vedėjas Justinas Lukošius, valdybos vardu abiturientam įteikęs po lietuvių rašytojo knygą. Abiturientų klases auklėtojas A. Weigelis juokaudamas priminė, kad gimnazija šiemet mokslo metų galėjo baigti tik su vienu abiturientu Klausu, jei pernai abitūros egzaminus būtų išlaikiusi Daiva ir nepasilikusi antriems metams abiturientų klaseje. Evangelikų kapelionas kun. Fr. Skėrys priminė, kad abu šiemetiniai abiturientai yra evangelikai. Mokytoja Bronė Lipsienė juos prašė neužmiršti Lietuvos ir Vasario 16 gimnazijos. Abu abiturientai padėkojo mokytojoms. Naujieji mokslo metai bus pradėti rugpjūčio 29 d.

AUDRA
Travel
CORPORATION

**VIENINTELĖ PROFESIONALI
LIETUVIŲ KELIONIŲ
ĮSTAIGA KANADOJE
SKELBIA ir
GARANTUOJA**

Pigiausias kainas kelionėse į LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Rugsėjo 2 - 16

Gruodžio 27 -

Spalio 7 - 21

sausio 10 1989 m.

Užsisakykite dabar — gausite papildomą nuolaidą.

Smulkesnes žinias teikiame

tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA,

INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame — lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.

Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS

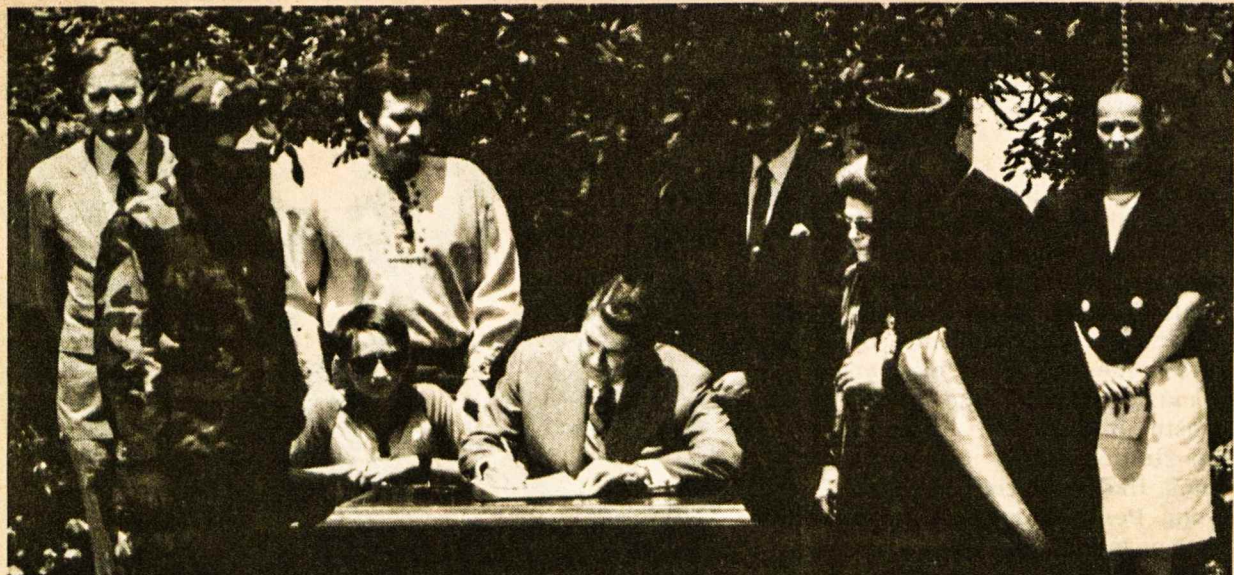
Mūsų įstaiga yra narys — IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR

KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMS.

Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030, wholesale nr. 2475066

Prezidentas R. REAGANAS 1988 m. liepos 13 d. Baltųjų rūmų rožių sode pasirašo Pavergtųjų tautų savaitės proklamaciją. Užpakaly stovi viceprezidentas G. BUSHAS ir kiti straispnyje suminėti pavergtųjų tautų kovotojai: Nikaragvos, Ukrainos, Kambodijos, Etiopijos. Šalia prezidento sėdi ukrainiečio žmogaus teisių gynėjo Rubano suparalyzuotas sūnus

Iškilmės Baltųjų rūmų rožių sode

„TŽ“ bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Nors Sovietų Sąjungos imperijoje šiek tiek atleisti vergijos varžtai ir vyksta bruzdėjimas Kalnų Karabachijos regijone bei Baltijos respublikose, tačiau JAV prezidentas tebevykdo 1959 m. liepos 17 d. JAV kongreso priimtą rezoliuciją liepos trečią savaitę skelbti Pavergtųjų tautų savaitę. Liepos 13 d., dalyvaujant apie 200 pavergtųjų tautų atstovų, prezidentas Reaganas Baltųjų rūmų rožių sode, kur sutinkami įvairių šalių ir Amerikos sostinė su oficialiu vizitu atvykę dignitoriai, pasirašė proklamaciją, jau 30 kartą skelbiančią Pavergtųjų tautų savaitę.

Atstovauti kai kuriems lietuvių laikraščiams Baltųjų rūmų ceremonijoje mane pakvietė Lietuvių informacijos biuras Vašingtone. Tačiau nesitikejau, kad šis biuras turėtų ir platesnius įgaliojimus. Esant beveik 100 laipsnių, vidurdienį nuvykau į Baltųjų rūmų rajoną ir bandžiau į rožių sodą pakliūti pro rytinius vartus. Tačiau dokumentus tikrinantieji pareigūnai paaiškino, kad man reikia eiti pro šiaurvakarinis vartus iš Pensilvanijos gatvės. Taip ir padariau. Šis įėjimas mane nuvedė tiesiai į spaudai skirtą Baltųjų rūmų priestato sparną. Ten, TV aparatų apsuptas, prezidento Reagano sekretorius spaudos reikalams Fitzwateris informavo TV, radijo ir spaudos atstovus apie padėtį Nikaragvoje, iš kur ką tik buvo išvarytas JAV ambasadorius ir keli kiti diplomatai. Diskusijų metu keli žinomi amerikiečių žurnalistai spaudos sekretoriui pateikė klausimus.

Pavergtųjų tautų atstovai

Šį kartą spaudai skirtose Baltųjų rūmų sekcijoje teko būti jau antrą kartą. Pirmą kartą ten buvau dar prezidento

Carterio laikais, kai lankėsi popiežius Jonas Paulius II, o nedaugelio palydovų tarpe buvo arkivyskupas P. Marcinkus ir prel. A. Bačkis. Dabar gi, pasibaigus spaudos konferencijai, dar liko geras pusvalandis iki ceremonijos Baltųjų rūmų sodelyje. Tačiau į Baltųjų rūmų sodus ir karštą saulę mūsų iš čia neįleido. Teko vėsinamoje patalpoje saugiai šnekučiuotis su Laisvės radijo atstovu Juozu Laučka ir buvusiu Amerikos Balso radijo tarybos viršininke I. Karulienė, kuri šį kartą atstovavo latvių spaudai, nes jau pasitraukusi į pensiją.

Atėjus nustatytai minutei, atsidarė durys tiesiai į rožių sodą. Pro jas pirmieji su kameromis išskubėjo TV operatoriai, o po jų ir žurnalistai. Per sodo platumą buvo išrikuotos kelios eilės kėdžių ir, saulei negailestingai kepinant, jose sėdėjo apie 200 rinktinųjų įvairių pavergtųjų tautų atstovų. Tuoju pat plojimams aidint iš Baltųjų rūmų atėjo prezidentas Reaganas, lydimas viceprezidento Busho ir slaptosios tarnybos vyrų. Prezidentas atrodė taip pat – palyginti gana jaunas ir tvirtas, kokį mačiau prieš beveik 8 metus pačioje prezidentavimo pradžioje, kai jis tame pat rožių sode po 444 nelaisvės dienų pasitiko iš Irano grįžusius amerikiečius įkaitus.

Pradžioje prezidentas ir viceprezidentas pasisveikino su rinktiniais pavergtųjų atstovais: Nikaragvos rezistencijos atstovu gydytoju H. Zelaya, Ukrainos žmogaus teisių aktyvistu ir buvusiu politiniu kaliniu P. Rubanu, buv. Kambodijos išlaisvinimo fronto nariu Sichan Siv ir Etiopijos stačiatikių bažnyčios arkivyskupu Abune Matthias. Su jais, kaip laisvės kovotojais ir žmonių teisės aktyvistais, pre-

zidentas Reaganas nusifotografavo kartu su ir galimamuoju įpėdiniu viceprezidentu G. Bushu.

Prezidento kalba

Prieš pasirašydamas proklamaciją pezidentas Reaganas pasakė kalbą, kurioje dar kartą patvirtino visuotinus Amerikos idealus, kuriais remiantis buvo sukurtas šis kraštas – tai laisvės vizija, laisvės ne vienai kuriai tautai, bet laisvės visoms tautoms. Būdami amerikiečiais, pasakė prezidentas, mes kalbame ir dirbame kitų laisvės labui.

Prezidentas Reaganas savo kalbą baigė šiais žodžiais: „Šiuo kreipimusi į pavergtųjų tautų žmones visame pasaulyje, mes pasakome, kad Amerika niekuomet nepamirš jūsų vargų, ir kad mes niekuomet nenustosime sakę tiesą. Jūsų kova yra ir mūsų kova, jūsų svajonė – mūsų svajonė. Ateis diena, kai jūs būsite laisvi“.

Paminėję aktyvistus

Baigęs kalbą prezidentas pasirašė pavergtųjų tautų proklamaciją, kurioje nurodyta, kad taip norima pagerbti milijonus žmonių, kurie pergyvena sovietų priespaudą. Proklamacijoje prezidentas paminėjo tremties bausmę atliekantį Lietuvos Helsinkio grupės steigėją ir narį Viktorą Petkų, ilgus metus konclageryje išbuvusį estų žmogaus teisių veikėją Martą Niklūsą ir latvių aktyvistą Gunarą Astrą, kuris pėrnai buvo paleistas po 19 metų priverčiamųjų darbų lageryje ir po kelių mėnesių mirė.

Pažymėtina, kad praeitų metų Pavergtųjų tautų proklamacijoje prezidentas paminėjo ir ukrainietį – sovietų politinį kalinį Petrą Rubaną. Tuo tarpu šiais metais P. Rubanas su žmona ir suparalyzuotu sūnumi jau buvo laisvėje ir dalyvavo Baltųjų rūmų sode, kur prezidentas Reaganas savo kalboje jį specialiai paminėjo. Iš lietuvių ceremonijoje dalyvavo Lietuvos diplomatinio šefas dr. S. Bačkis, ELTOS biuro vedėja M. Samatienė, keli jaunimo atstovai. Tačiau didžiojoje sostinės amerikiečių spaudoje ir televizijos žiniose Pavergtųjų tautų savaitė buvo visiškai ignoruota.

Paaukštinta lietuvaite – Baltųjų rūmų pareigūnė

Prieš kelerius metus Baltųjų rūmų santykių su visuomene įstaigoje tuometinio pareigūno Lino Kojelio sekretore pradėjusi dirbti Rita Bureikaitė pareigose kilo vis aukštesn. Neseniai ji buvo pakelta į Baltųjų rūmų santykių su visuomene įstaigos direktorės pavaduotojos pareigas ir jos žinioje bus iš Vakarų Europos bei Azijos šalių kilusių Amerikos gyventojų santykiai su prezidentu.

Rita Bureikaitė gimė Los Angeles mieste. Ten baigė šv. Kazimero parapijos lituanistinę mokyklą ir 1984 m. Pomona kolegijoje anglų literatūrą cum laude laipsniu. Ilgametė tautinių šokių šokėja, ateitininkė, stovyklų vadovė, 1983-87 m. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos vicepirminkė, žurnalo „Pasaulio lietuvis“ jaunimo skyriaus redaktorė 1984-86 m.

Visos mūsų jėgos Lietuvos...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sų žygio ir pagrindinės tremties misijos klausimu. Tų laikraščių redaktoriai turėtų pasižvalgyti ir surasti tais klausimais pajėgių ir kompetentingų bendradarbių. Mūsų laikraščių skaitytojai turėtų rasti juose pilną ir detalią informaciją Lietuvos bylos kėlimo ir gynimo klausimu kitataučių tarpe ir didžiojoje jų spaudoje.

Neatlikti darbai

Eilė mūsų gyvybinių žygių ir darbų nukenčia dėl mūsų nejudrumo, stokos išradinumo ir sumanumo, nebeturėjimo energijos ir veržlumo, ir nebesugebėjimo išeiti su nauja ir veržlia iniciatyva. Esame suklupę eilėje būtiniausių užmojų, esame atidėję į šalį skubiai atliktinus ir svarbius darbus.

• Jau eilę metų kalbame ir rašome apie būtinybę lietuviams suformuoti savus pilno to žodžio prasme informacijos centrus su apmokamais profesionalų štabais Amerikos, Kanados ir Australijos sostinėse. Tą klausimą kiek konkrečiau pajudino beveik prieš porą metų dr. J. Kazickas ir L. Kojelis. Dr. J. Kazickas buvo pasiūlyęs sukelti ant kojų visus Amerikos lietuvių milijonierius ir padaryti tam gerą pradžią to krašto sostinėje. Reikia tikėti, kad dr. J. Kazickas savo pažadą ištesės. Geros valios lietuvių laukia pilno ir skubaus pajudėjimo!

• Beveik prieš porą metų Vašingtone besimaišą lietuvių labai aiškiai kalbėjo, kad esanti būtinybė paruošti ir išleisti keliolikos puslapių mažą knygutę ar brošiūrėlę apie komunistų ir nacių siautėjimą Lietuvoje. Tie lietuvių kalbėjo: „Paruoškite ir išleiskite 16-20 puslapių labai kondensuotą knygutę tuo klausimu keturių savaitių laikotarpyje!“ Buvo atsiradęs ir asmuo tą darbą atlikti. Neatsirado leidėjo! Pagal tuos lietuvių, kraštų iškiliųjų pareigūnų ir parlamentų ir kongresų narių neturi laiko ir neskaito tais klausimais didesnių veikalių. Niekas neskaito ir sieksninių

memorandumų! Memorandumams turi būti paruošta dirva su tūkstančiais laišku ir telegramų. Veiksniai to neorganizavo ir niekad neorganizuoja. Privačios iniciatyvos yra, bet jos nepakanka!

• Amerikoje šiais metais kovoja dėl Baltųjų rūmų respublikonas George Bush ir demokratas Mike Dukakis. Kitais metais rinkimų įkarštį pergyvens kanadiečiai. Kokie yra lietuvių ryšiai su politinėmis partijomis? Turime popierinių vienetų, neturinčių nei žodžio, nei įtakos politinėse partijose. Amerikos latviai turi specialų fondą (The American Latvian Political Action Committee — ALPAC), kurio pagrindinis tikslas yra paremti finansiniai tuos kandidatus, kurie aiškiai pasisako už latvių siekius ir už juos kovoją. Lietuviai yra keleriopai skaitlingesni! Laikas būtų ir jiems panašiai pajudėti!

• Neseniai Amerikos prezidentas turėjo derybas Maskvoje su sovietų diktatoriumi Gorbačiovu. Ar jis bent paminėjo Lietuvos ir kitų pavergtųjų Baltijos tautų vardus? Atsakymas — ne! Amerikos lietuvių kaltė! Jie neturėjo nei patsitarimo su prezidentu Reaganu, nei išvystė pakankamo tuo reikalu spaudimo. Pavergtieji lietuviai (A. Terleckas ir kiti) rašė prezidentui Reaganui nepasitenkinimo laiškus. Jie jam prikišo, kad jis per vizitą Maskvoje kalbėjęs tik apie žmogaus teises ir nekelęs kraštų laisvės klausimo. Mūsų veiksnų vadovybės sėdėjo ant rankų! Privačios iniciatyvos nepakako!

• Latviai Vašingtone jau turi informacijos centrą su pilnai apmokamu profesionalų štabu („professional publicrelations director“) su įstaigos tarnautojais. Mes, lietuviai, vis dar nepajudame!

PLB pilnas pajudėjimas

Turime visą eilę suklupimų savo užmojuose ir neatliekamų darbų. Jų skaičius būtų tikrai didelis. Neturima čia tikslu visų jų išvardinti.

Aštuntosios tautinių šokių šventės pranešėjas aktorius ARŪNAS ČIURBERKIS senovės lietuvių bajoro apdare

Nuotr. Vyt. Beniušio

Jei PLB vadovybė ir atskirų kraštų LB organai pilnai, sumaniai ir energingai pajudės, visi mūsų negalavimai Lietuvos laisvinimo darbe pradings.

Iš kitų veiksmų didesnio pajudėjimo negalima laukti. Tiesa, VLIKas turi Tautos fondą. Jis leidžia mėnesinius keilomis kalbomis biuletenius. Angliškai kalbančiuose kraštuose beveik niekas tais biuleteniais nesinaudoja.

Apie ALTos (Amerikoje) planus ir darbus beveik nieko negirdima.

Kitų lietuviškų įstaigų Vašingtone darbai yra labai riboti. Antra, joms vadovauja žemesnio laipsnio mėgėjai. Iš mėgėjų darbo negalima nieko konkretesnio laukti.

Visos viltys sudedamos į PLB naująją vadovybę ir atskirų kraštų LB viršūnes. Geros valios lietuvių laukia iš jų konkrečių darbo planų ir jų pilno realizavimo. Pajudėkite energingai, sumaniai ir profesionališkai!

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Švėskime
pasaulyje pirmą
daugiakultūrinį įstatymą.
Tai yra Kanados įstatymas.

Kanados daugiakultūrinis įstatymas jau yra tikrovė – ir pirmas toks pasaulyje.

Šis įstatymas puoselės ir ugds pakantumą bei vieni kitų supratimą tarpe kanadiečių, besidarbuojančių užtikrinti krašte apsaugą nuo diskriminacijos ir išankstinių nusistatymų. Šis įstatymas užtvirtina statute konstitucines teises bei laisves kiekvienos kilmės kanadiečių ir palaiko, puoselėja bei dalyvauja jų kultūriniame pavelde.

Kanados valdžia pripažįsta daugiakultūriškumą kaip pagrindinį kanadiškumo bruožą. Tai širdis krašto, kurį vadiname Kanada. Tai kraštas, kurį vadiname namais.

• • • • •
• Please send me information about the world's first Multiculturalism Act and a copy of the proclamation suitable for framing.
• LANGUAGE PREFERENCE: ☐ English ☐ French
• Please print clearly:
• NAME: _____
• ADDRESS: _____
• CITY: _____
• PROV: _____ POSTAL CODE: _____
• Mail to: Canadian Multiculturalism Act
Dept. of the Secretary of State of Canada
Communications Branch
Ottawa, CANADA K1A 0M5
• MBE6-69
• • • • •

Department of the Secretary of State of Canada
Gerry Weiner, Minister of State for Multiculturalism

Secrétariat d'État du Canada
Gerry Weiner, Ministre d'État au Multiculturalisme

Canada
This is our home - O Canada

AŲA

ADELEI AUŠTRIENEI

mirus,

dukrai IRENAI, jos vyruil ALGIUI, sūnums su šeimomis reiškiamame giliausią užuojautą –

R. L. Šarkai

A. M. Statulevičiai

A. A. Sukauskai

A. J. Stukai

AŲA

EDVARDUI ZATORSKIUI

iškeliavus amžinybėn,

žmonai SOFIJAI, kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą bei kartu liūdime –

Emilija ir Vytautas Barisai

Erna ir Bronius Barisai

Jolanta ir Mykolas Kiziai

Dana ir Stasys Naikauskai

Eugenija Pakauskienė

Ona ir Gediminas Vindašiai

Baltiečių jaunimas "Juodojo kaspino" demonstracijoje 1987 m. rugpjūčio 23 d. Toronte

Pirmieji naujų vadovų žingsniai

Pokalbis su PLB valdybos vicepirmininku visuomeniniams reikalams dr. V. A. Dambava

KESTUTIS MIKLAS

Niujorke trumpai viešėjęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas visuomeniniams reikalams dr. Vytautas A. Dambava davė pasikalbėjimą Romo Kezio vadovaujamai "Laisvės žiburio" radijo programai. Klausimus pateikė dr. Dambavos Vilniaus laikų draugas ir ilgametis aktyvus visuomenininkas Kęstutis Miklas.

— Ar naujoji PLB turėjo savo posėdžius ir ar jau spėjo pasiskirstyti darbo sritimis?

— PLB valdyba turėjo du posėdžius Toronte. Organizacinis formacijos darbas dar nėra galutinai baigtas, tačiau PLB seimo išrinktieji valdybos nariai pareigomis jau pasiskirstė. Pirmajame posėdyje prof. dr. Vytautas Bieliūskas buvo bendru sutarimu išrinktas valdybos pirmininku (jis perėmė ir švietimo reikalų sritį); Toronte gyvenantis Eugenijus Čuplinskas yra pirmasis vicepirmininkas (jis tvarkys PLB finansus); torontiškei Gabijai Juozapavičiūtei-Petrauskienėi patikėti ryšiai su pasaulio lietuvių bendruomenėmis; Connecticute gyvenančiam Algimantui P. Gureckui patikėti ryšiai su pavergtų ir kitų kraštų bendruomenėmis; torontiškis Algis Juzonis tvarkys informaciją; Ohio valstijoje gyvenančiam Raimundui Kudukiui pavesta teisės, socialinių ir religinių reikalų sritis, o man — visuomeniniai reikalai. Be abejo, man teks su mielu ir išmintingu kolega Algimantu Gurecku glaudžiausiai bendradarbiauti. Taip pat turėjome gana išsamius posėdžius atskirai su JAV, Pietų Amerikos ir Europos Lietuvių Bendruomenių vadovybėmis bei atstovais; man teko atskirai pasitarti ir su veiklosiomis Australijos Lietuvių Bendruomenės atstovėmis. Posėdžiuose iškilo visa eilė regioninio pobūdžio seime neapstatytų klausimų. Visi praktiškai ženklai rodo, kad PLB centras bus keliamas į Torontą. Tikimės, kad šie sprendimai bus padaryti rugpjūčio pabaigoje šaukiamame PLB valdybos posėdyje Čikagoje, kur formaliai perimsime iš ligšiolinės valdybos pareigas ir turta.

— Kaip, gyvendamas Venetueloje, galėsite vadovauti ir koordinuoti visuomeninį ir politinį darbą?

— PLB seimas balsavimu aiškiai pareiškė savo nusistatymą — plėsti administracinę, teritorinę veiklos bazę. Tai, gi PLB iš esmės tampa pasauline lietuvių institucija su daug platesnės teritorinės apimtys darbo pasiskirstymu. Žinoma,

distancijos sudaro problemų. Bandysime visuose kraštuose, ypačiai didžiuosiuose laisvojo pasaulio lietuvių centruose, identifikuoti visus visuomeninį darbą dirbančius ar tą darbą dirbti sugebančius asmenis, įjungti juos į veiklą savo kraštuose, palaikyti su jais nuolatinį ryšį ar kooptuoti juos vykdomui platesnių uždavinių, kuriuos Pasaulio Lietuvių Bendruomenė laikys priklausančiais jos kompetencijai, neliptant kitiems veiksniams ant kulnų. Nebandysime akiai sekti ar imituoti kitų institucijų darbą, o stengsimės pionieriškai skintis kelią ir neišbandytus visuomeninio darbo barus.

Dar viena pastaba. Klausimas, kas ką gero gali atlikti — galbūt teks veiksniams nusilenkti prieš gyvenimo diktuojamą išvadą, kurią jau seniai pastebėjo a.a. prof. Juozas Brazaitis: realiai gali veikti nebe veiksniai ar net kolektyvai, bet daugiau paskiri pajėgūs asmenys ar maži aktyvistų telkiniai. Taip yra diplomatinėje, politinėje, propagandinėje ir kultūrinėje srityje. Jei kurie bendro pobūdžio kolektyvai prigryveno dekadansą, tai labiausiai tada, kai juose sustiprėjo atstovavimas, o ne darbas; kai grupės siuntė savo žmones atstovauti, o ne dirbti. Jei kolektyvai, kuriems yra sudarytos minimalinės fizinės sąlygos visuomeninį darbą dirbti, būtų sudaryti ne tiek atstovavimo, kiek darbingumo principu, grožetumės daug didesniais rezultatais. Ta tiesa gal nebūvo tokia aiški anksčiau; laikas padaryti ją aksioma.

Dar kartą noriu pabrėžti, kad PLB pripažįsta primatą ir net tiesiogiai įpareigoja kraštų bendruomenes ginti jų kraštuose pagal išgales pavergtus Lietuvos interesus. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė rūpi bendrų gairių nustatymas ir veiklos koordinacija.

— Prieš posmetį kandidatavote į VLIKo valdybos pirmininkus, tačiau nebuvote išrinktas. Nesigilinsime į viso to priežastis. Dabar betgi užimsite visuomeninį, taigi politinį postą galingiausioje lietuvių organizacijoje. Kaip įsivaizduojate bendradarbiavimą su VLIKu?

— Hamiltonė, Kanadoje, prie paminklo, prie kurio minėjome šimtus tūkstančių žuvusių mūsų seserų ir brolių, asmeniškai pasveikinau dr. Kazį Bobelį su jo laimėjimu ir pabrėžiau, kad daug daugiau dalykų mus jungia, negu skiria. Taigi, tegul priešas nesidžiaugia. Mūsų jėgos — VLIKo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės turi būti ir bus skirtos aukščiausiajam tikslui: Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymui. Čia mes esame vieningi. Dr. K. Bobelis mano mostą priėmė palankiai. Ateitis daugiau pasakys.

— Idomi būtų jūsų nuomone apie poziciją, kuri būtų primtina ryšiams dabar su Lietuva naujausių "glasnost" įvykių šviesoje.

— Manau, jog mūsų pozicija yra stabėti, analizuoti įvykius

Lietuvoje ir juos kritiškai, labai kritiškai vertinti. Turime būti budrus, gudrus ir labai atsargūs. Naštos palengvėjimas, kad ir iš paviršiaus žiūrint malonus, nereikia, kad mes daromės mažiau jautrus pagrindiniam tikslui — siekti visiškios laisvės tautai ir nepriklausomybės Lietuvos valstybei.

— Ar numatote galimybes jaunimui plačiau įsijungti į visuomeninį-politinį darbą?

— Į jaunimą ir jo potencialą bus kreipiamas didžiausias PLB dėmesys. Buvau sužavėtas Kanados jaunimu, kuris įrodė turįs gilų politinį supratimą ir akcijos ryžtą. Šiandien yra labai svarbu mūsų tautinį Vasario 16 testamentą išlaikyti ne tik gyvą, bet ir jį perduoti jaunesnei, pačios Lietuvos nemačiusiai kartai. Jaunimas mūsų neapvils. Pilnam jų visuomeninio-politinio potencialo pasireikimui PLB je durys bus atviros.

— PLB seime buvo diskusijos dėl PLB valdybos funkcijų ar valdyba turi visai veiklai vadovauti ar tik tą veiklą koordinuoti? Ką jūs galvojate?

— Atsisakydama vazismo tendencijų, PLB turi ir vadovauti, ir būtinai tą veiklą galimai efektyviau koordinuoti.

Dr. V. A. Dambava padėkojo "Laisvės žiburio" radijo programos vedėjui Romui Keziui ir su juo pasikalbėjimą atlikusiam bičiuliui Kęstui Miklui. Kvietė visus stoti į bendrą darbą ir turėti kantrybės.

Trisdešimt penktojo Santaros-Šviesos suvažiavimo 1988 m. rugsėjo 8-11 d.d. Tabor Farmoje, Sodus, Michigan Programa

Rugsėjo 8, ketvirtadienis

2 v.p.p. Algis Mickūnas — "Galios filosofija ir cinizmo problema". Pokalbis su Česlovu Kudaba apie gamtos saugą Lietuvoje.

8 v.v. Judita Sedaitė — "Fantastinis realizmas lietuvių dailėje". Pokalbis su Regimantu Adomaičiu apie filmą ir teatrą.

Rugsėjo 9, penktadienis

9 v.r. Roman Szporluk — "Ukraina persitvarkymo laikotarpyje". Simpoziumas "Jaunoji karta Lietuvoje ir išeivijoje" — Daiva Skuodytė, Rimvydas Glinskis, Jolita Gudaitė, Dariusz Sužiedėlis, moderatorė Judita Sedaitė.

2 v.p.p. Pokalbis su Sigitu Geda apie išeivijos ir Lietuvos poezijos santykius.

Saulius Sužiedėlis — "Vokiečių okupacijos Lietuvoje istoriniai klausimai: kas naujo, kas sena". Jolita Gudaitė — "Nutaatymo procesas ir nepasidavimas". 8 v.v. Regimanto Adomaičio recitalas.

Pokalbis apie persitvarkymo sąjūdį Lietuvoje.

Rugsėjo 10, šeštadienis

9 v.r. Česlovas Kudaba — "Kultūros fondo dabartis ir ateitis". Kostas Ostrauskas — "Žodžiai, žodžiai, žodžiai".

2 v.p.p. Sigitas Geda — "Rytų filosofija ir lietuvių poezija". Audronė Barūnaitė-Willeke — "Kaino ir Abelio mitas S. T. Kondroto kūryboje".

Multidisciplinarių studijų instituto, A. Mackaus fondo, A M & M fundacijos, Metmenų ir Santaros-Šviesos federacijos organizacinis posėdis.

8 v.v. literatūros vakaras. Programą atliks Vitalija Bogutaitė, Raymond Filip, Sigitas Geda, Henrikas Nagys, Kostas Ostrauskas, Liūnė Sutema, Aldona Veščūnaitė. Jono Dovydeno fotografijų paroda. Naujų knygų sutiktuvės.

Rugsėjo 11, sekmadienis

10 v.r. Ilona Gražytė-Maziliauskienė, "Iliuzijų vingiai — A. Landsbergio drama".

Norintieji suvažiavime dalyvauti prašomi iki rugsėjo 5 d. užsiregistruoti: Marija Paškevičienė, 306 55th Pl., Downers Grove, IL 60516, USA.

Kodėl ne Lietuva?

AURELIJA BALAIŠAITIENĖ

Esu giliai sukręsta didelio straipsnio "Clevelando Plain Dealer" dienraštyje, kuriame po stambia antrašte skelbiama: "Estija ir Latvija priešina si sovietų kontrolei" (šm. birželio 23 dienos laida). Toliau cituoju Maskvoje esančio Associated Press korespondento pranešimo pradžią: "Estija ir Latvija, Baltijos respublikos, pastatė radikalius reikalavimus sekančią savaitę įvyksiančiai tautinei komunistų partijos konferencijai, kad joms būtų suteikta pilna savo reikalų kontrolė. Viešai paskelbtas trisdešimt dviem Estijos delegatam laiškas, pasirašytas šimtų intelektualų, reikalauja, kad respublikoms būtų perleista jų finansų, ekologijos reikalų, kultūros, švietimo, komunikacijos ir užsienio reikalų kontrolė".

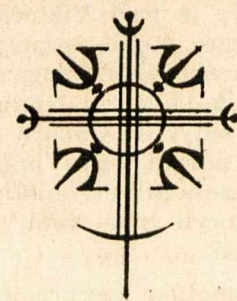
Toliau korespondentas smulkiai aiškina protesto laiške išvardintas etnines problemas, griežtai reikalauja, kad tos respublikos tvarkytųsi grynai tautiniais pagrindais. Maskvos radijas pranešė, kad Estijoje delegatus išlydėjo šimto tūkstančio asmenų minia. "Sovietinės Latvijos" birželio 12 dienos laidoje latviai reikalauja visiško suverenumo su teise įstoti pilnatise nare į Jungtines tautas ir turėti savo atskirą olimpinę komandą. Taip pat minimi ir tų tautų emigrantinių visuomenių reikalavimai jas atpalaiduoti nuo Maskvos dominavimo. Tik viename sakinyje minima Lietuva, kaip "trečioji Baltijos respublika, taip pat pritarianti reikalavimams", kurioje taip pat gali būti tiems reikalavimams plačių masių pritarimas.

Beveik norėtusi verkėti: mes čia tokie veiklūs, taip veržomės dėl dominavimo politinėje srityje, džiaugiamės kiekvienu į politinius postus kandidatuojančiu politikieriaus mestu tuščių pažadų trupiniu; keliaujame, vedame debatus prie "apskrito" ir kitokios formos stalų, ruošiamės simpoziumus ir konferencijas, kovojame dėl "pasireiškimo", prakalbų ir pirmavimo, bet... Ir nuolat dejuojame, kad lietuvių kalba yra stumiama iš kasdieninio gyvenimo, iš įstaigų ir mokyklų... Dažnai pasididžiuojame savo sena istorija ir nepamirštame priminti, kad mūsų kaimynai tokios nėra turėję...

Kodėl nei vienas mūsų veiksnys, žinodamas apie tokią svarbią komunistų partijos konferenciją, neįieškojo būdų pateikti mūsų reikalavimus, ar

tai telegramomis, ar mūsų taip pamėgtais "visų vardu" rašomais raštais? Ne su Lietuvos žmonėmis reikia vesti debatus ir diskusijas, bet su tais, kurie juos laiko nelaisvėje. Turime savo tautiečius remti, jiems duoti pajusti mūsų solidarumą ir tą įrodyti veiksmu. Didžiuojamės kronikos leidimu, o mūsų laikraščiuose įvairių areštų ir tardymų ištraukos bei žinutės neturi jokios prasmės, likdamos vien pasiskaitymu. Perskaitome, atsidūstame, pagalvodami kaip mums gerai, kartais pasiūsiame kur nors kokį dolerį, ir mūsų sąžinė rami. O vadovaujantys asmenys taip pat susiaurino savo veiklą, daug energijos išeikvodami tapusio kovai ar jų veiklos bei neveikimo kritikai.

Nejaugi niekas nepastebėjo ir to reikšmingo fakto, kad jau oficialiai Sovietų Sąjungoje, kaip apie tai buvo rašoma "Pravdoje", yra smerkiamas Stalino-Ribbentropo paktas, kurio pasekmėje Sovietų Sąjungai buvo perleisti Baltijos kraštai? Ar ne laikas atsibusti, sujungti rankas ir kartu viešingai rasti konkrečią gyvybinės reikšmės veiklos kryptį? Ir nėra svarbu kas bus "pirminkas", bet svarbu yra tai, kas imsis iniciatyvos. Antra vertus, kartais tenka abejoti, ar tie, kurie vadovauja mūsų gyvenimui, seka tai, kas vyksta už mūsų visuomenės ribų. Kaip būtų puiku vietoj neorių laiško pasiskaityti atsišaukimus, informuojančius mūsų visuomenę apie reikšmingus pasikeitimus Sovietų Sąjungoje ir planuojamą reaguojimą bei bandymą tuos pasikeitimus kaip galima geriau išnaudoti mūsų tautos ir pavergtos valstybės labui. Estai ir latviai jau nebe pirmas kartas pasirodo kovingi, atkaklūs ir patriotiški. Kodėl mūsų tautiniai jausmai ir įsipareigojimo samprata taip pasikeitė, kad mes pasitenkiname tam tikrais religiniais momentais, įvairių pogrindžio, leidinių perspausdinimu, bet nebeturime jokio pasiryžimo kovoti ar skatinti kitus, kad nepasiduotų.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

JAV LB krašto valdybos pirm. VYTAUTAS VOLERTAS VIII-joje tautinių šokių šventėje kalba prie Laisvės paminklo Hamiltono Gore parko sodelyje, prisimenant Lietuvos valstybės atkūrimo 70 m. sukaktį Ntr. Vyt. Beniušio

Nežinomas nacių kankinys

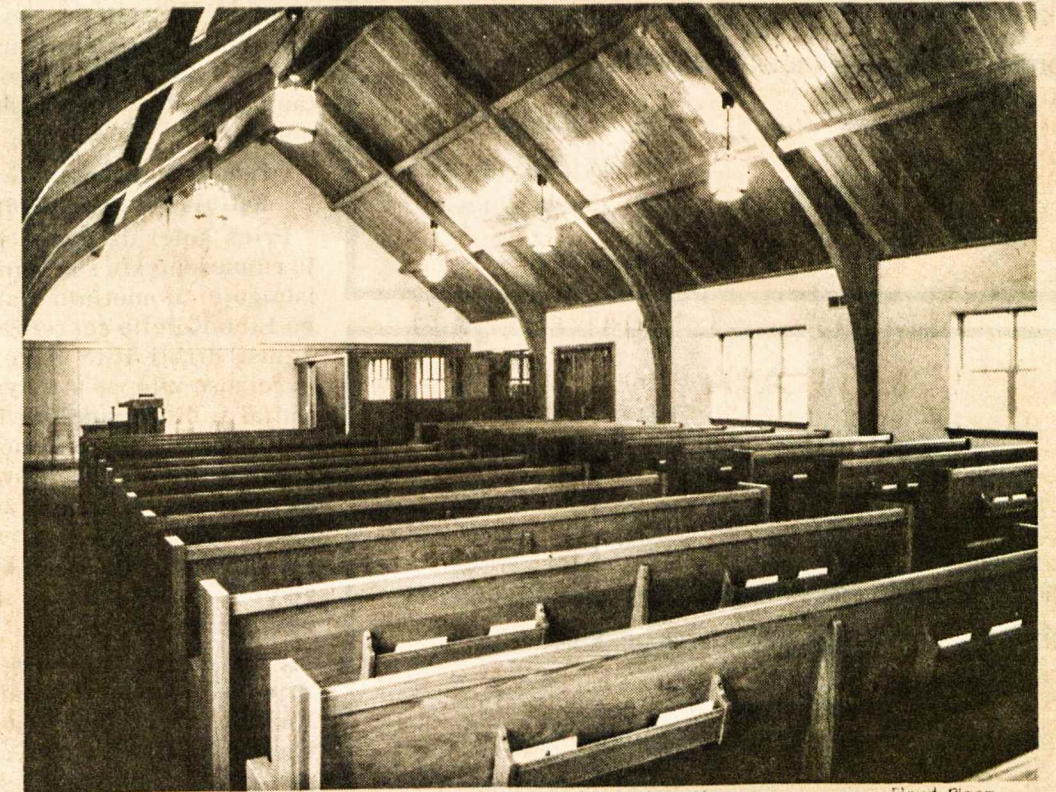
Kaip niekada nesužinosime visų lietuvių kankinių, kurie yra palaidoti Sibire, taip pat yra daugelis mūsų kankinių, žuvusių nacių koncentracijos stovyklose, kurių pavardės yra mums nežinomos.

Apie vieną iš tokių aukų "Tėviškės žiburiams" painformavo Romas ir Gertrūda Šatai, gyveną JAV Alabamos valstybėje. Tai kun. Gustavas Vitkauskas (R. Šato motinos brolis), sudegintas Dachau krematoriume 1942 m. liepos 23 d. Mirties priežastis — plaučių uždegimas. Apie jį kun. V. Piktura laiške Romui Šatai rašė: "Tamstos dėdė kun. Gustavą Vitkauską, būdamas Dachau lageryje, turėjau progos pažinti, nes ir aš buvau tame pačiame 28-me bloke. Mums lietuviams buvo gana malonu, kad šis senelis (gimęs 1887 m.) save visur laikė lietuviu ir lietuviškai su mumis kalbėjo. Gana dažnai su juo susitkdavau, nors išsamiai išsikalbėti nebūdavo kada.

Šitokio amžiaus žmogui buvo neįmanoma pernešti kacetų vargus. 1942 m. pavasarį SS pradėjo organizuoti invalidų ir dirbti negalincijų atskirus blokus. Pradžioje buvo sakoma, kad tie invalidai galės bent kiek ilgiau miegoti, gaus geriau valgyti, jiems bus sušvelnintas bendras režimas, kad jie galėtų vėl sustiprėti. 1942 m. gegužės mėn. transportais po 120 žmonių naktimis pradėjo vežti invalidus už lagerio ribų. Tokių transportų tais metais buvo 10 ar 12. Visus tuos invalidus, išvežtus už lagerio ribų, nenuodavo gazo kameroje, o iš ten tiesiai į krematorijumą, kuris buvo po tuo pačiu stogu, kaip ir gazo kamera.

Tokiu būdu ir kun. G. Vitkauskas buvo nenuodytas ir sudegintas" — taip baigia savo laišką kun. Vyt. Piktura. Jis dar priduria laiško pabaigoje: "Nemanau, kad kas nors daugiau apie jį galėtų pasakyti. Tiesa, draugų jis turėjo, bet ir jie, tuo pačiu keliu nukeliavo pas Viešpatį".

Tai dar vienas iš daugelio mūsų tautos kankinių. V. K.

The Marlatt

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus
ir vakarais

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 8 %	Asmenines paskolas
180-185 d. term. ind. 8 1/4 %	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 8 1/4 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 8 1/4 %	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 8 1/2 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 1/2 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/2 %	1 metų 11 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 3/4 %	2 metų 11 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	3 metų 11 1/2 %
RRSP ir RRIF (pensijos) 8 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 9 1/4 %	1, 2 ir 3 metų 10 %
RRSP-2 metų term. ind. 9 1/2 %	
RRSP-3 metų term. ind. 9 3/4 %	
Specialiąjį taup. s-tą 8 1/4 %	<i>Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas sėru, čekių ir taupymo sąskaitose.</i>
Taupomąją sąskaitą 6 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 3/4 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. 5 3/4 %	

Juodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 37 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei pėsniuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYtuvą (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate
Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Torontiške vytiė INA BALSYTĖ kalbasi su žymiuoju Kauno "Žalgirio" krepšininku ARVYDU SABONIU ŠALFAS žaidynėse Čikagoje

SPORTAS
Redaguoją SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Arvydas Sabonis jau nuo 1986 m. rudens nedalyvauja tarptautinėse varžybose. Dar ir šiandien nėra tikra, ar jo sužeistos kojos, leis jam sugrįžti į krepšinio aikštę. Jo gydymui dedamos ypatingos pastangos ne vien tik Lietuvoje, bet ir JAV – Portlande. "USA Today" ir kita amerikiečių spauda plačiai aprašė šį 23 metų amžiaus, stipriai ir proporcingai sudėtą milžiną krepšininką (septynių pėdų, trijų su ketvirčiu colių ir 289 sv.). Minima, kad po sėkmingos kojų operacijos Vilniuje, atliktos Dr. Kestutis Vitkus, jau nuo balandžio 22 d., Sabonis su dr. K. Vitkum gyvena Portlande. "Trail Blazers" komandos gydytojo dr. R. Cook priežiūroje Sabonio koja sustiprėjo ir pasidare lankstesnė. Tikimasi pilno sugijimo, o gal net ir dalyvavimo Seoul olimpiadoje. "Trail Blazers" komandos aikštėje Sabonis įtemptai dirbo. Jis kilnojo sunkumus, tobulino metimus ir nagrinėjo profesionalų žaidimo sistemą. Sveiko Sabonio laukia olimpinė sovietų krepšinio rinktinė. NBA profesionalai taipogi nori matyti jį savo eilėse.

Keičiantis olimpinėms taisyklėms, ateities olimpiadoje matysime ir profesionalus. Ši padėtis leis dalintis neeiliniu Sabonio talentu ir su NBA lyga. Gal neužilgo matysime Arvydą Sabonį "Trail Blazers" uniformoje, taipogi ir olimpiadoje – Sovietų Sąjungos sąstatoje? "Trail Blazers" komandos treneris, Jack Schalow, dirbdamas aikštėje su Saboniu pareiškė: "Arba jis turi išmokyti angliškai, arba mes turime išmokyti lietuviškai". Atrodo, kad ši problema išsprędžiama lengviausiai.

Juozas Balsys
Papildant J. B. rašinį, pagal paskutinių metų gautas žinias, reikia pridėti: Arvydas Sabonis jau išvyko į namus. Duotam interviu Oregon laikraščiui liepos 30 d. (AP) Sabonis pareiškė, kad jis nenori dalyvauti olimpinėse žaidynėse Seoule, bijodamas vėl gauti traumą. Taip pat pastebėjo, kad oficialūs sporto viršininkai darys jam spaudimą, kad jis dalyvautų šalies rinktinės sudėtyje.

Gydytojas Kestutis Vitkus, kuris kartu su Saboniu buvo Portlande, duodamas interviu žurnalistams pareiškė: "Rizika pakartoti traumą vis dar yra. Todėl aš nepasirašysiu medicininės išvados, leidžiančios jam dalyvauti olimpinėse žaidynėse. Duoti tokį sutikimą, tai tas pat, kaip padėti galvą po giltinės peiliu".

Taip pat neigiamai dėl Sabonio dalyvavimo olimpiadoje atsiliepė ir Portlando komandos vyr. gydytojas dr. R. Cook, kuris vadovavo Sabonio gydymui Amerikoje: "Jeigu jis trečią kartą gaus traumą, tada bus galas jo krepšinio karjerai. Skubintis į aikštę jokiū būdu negalima".

AP agentūra praneša, kad tarybinis komandos vyr. treneris Aleksandras Gomelskis jau yra pareiškęs, kad jis laukia Sabonio dalyvavimo olimpinėse žaidynėse nacionalinės rinktinės sudėtyje. Gydytojas K. Vitkus apie Gomelskį ir kitus tarybinius sporto valdininkus išsireiškė, kad jie gali imtis įvairių priemonių ir prašyti Sabonį sužaišti tikiai dvi savaites rungtynes, arba 2-3 minutes pažaisti kiekvienose. Sabonis, tačiau nėra pilnai pasveikęs, taip pat dar neturi vidinio pastikėjimo. (Red.)

AP agentūra praneša, kad tarybinis komandos vyr. treneris Aleksandras Gomelskis jau yra pareiškęs, kad jis laukia Sabonio dalyvavimo olimpinėse žaidynėse nacionalinės rinktinės sudėtyje. Gydytojas K. Vitkus apie Gomelskį ir kitus tarybinius sporto valdininkus išsireiškė, kad jie gali imtis įvairių priemonių ir prašyti Sabonį sužaišti tikiai dvi savaites rungtynes, arba 2-3 minutes pažaisti kiekvienose. Sabonis, tačiau nėra pilnai pasveikęs, taip pat dar neturi vidinio pastikėjimo. (Red.)

Amerikos profesionalai krepšininkai "Atlanta Hawks" liepos antroje pusėje lankėsi Sovietų Sąjungoje ir sužaidė tris draugiškas rungtynes su TSRS rinktinė. Pirmąsias Tbilisyje 85:84 ir antrąsias Vilniuje, po pratęsimo laimėjo 110:105. Trečiąsias Maskvoje pralaimėjo 132:123. Vilniuje rungtynes stebėjo 5000 žiūrovų. Marčionis su

18 ir Chomičius su 26 taškais atkreipė "Atlanta Hawks" trenerio (coach) M. Fratello dėmesį, kuris pokalbyje su spaudos atstovais užklauė: "Ar jūsų šalyje atsidarė fabrikas ruošti aukštos klasės gynėjus?" Toliau jis sakė: "Aš žaviuosi Marčioniu, gerai pažįstu Kurtinaitį (dėl ligos nežaidė, Red.), bet šiandieną buvo fantastiškas Chomičius".

Naujas balsas iš anapus

K. BARONAS

Atvertęs vilniškio "Sporto" liepos mėn. 16 d. antrą puslapį, netikėjau savo akimis, pamatęs pirmosios Lietuvos tautinės olimpiados 1938 m. emblema ir įžanginį straipsnį, parašytą didelio šiandieninės Lietuvos sportinio gyvenimo asmens St. Stonkaus, Lietuvos valstybinio kūno kultūros instituto rektoriaus, daugia-kartinio Lietuvos ir Sov. Sąjungos krepšinio rinktinės žaidėjo. Be jokių "buržuazinių" Lietuvos užgauliojimų straipsnio autorius pažymi, kad olimpiados atidarymą Kauno stadione stebėjo 10 tūkst. žiūrovų, dalyvaujant 2 tūkst. sportininkų iš JAV, Anglijos, Brazilijos, Latvijos, Velniaus krašto ir iš Lietuvos, (reikėjo rašyti nepriklausomos Lietuvos, kadangi Vilniaus kraštas yra taip pat Lietuva – K.B.).

St. Stonkus pripažįsta, kad olimpiada turėjo nemažai įtakos Lietuvos jaunimo sportiniam sąjūdžiui, paduodamas lengvojoje atletikoje siektas paskemes. Prieš šiandieninius pasiekimus ir paplitusį profesionalizmą, jie atrodo labai menki. Tačiau reikia atsiminti, kad rugtyniauta prieš 50 m. ir tik po 20 m. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Baigdamas savo straipsnį LVKKI rektorius sako, kad olimpiadoje dalyvavo nemažai talentingų sportininkų, vėlesniais po-kario metais pasiekę gražių pergalių, tapę žinomais treneriais, sporto organizatoriais – L. Puskunigis, A. Šimanas, A. Vietrinis, G. Kalpokas, S. Šackus, (lengvoji atletika), A. Zaboras, (boksas), J. Pimpis, (dviračių sportas), V. Dzindziliauskas, (stalo tenisas) ir kt. Tautinė olimpiada buvo labai ženklus įvykis Lietuvos sporto istorijoje.

Ir visas antras puslapis skiriamas tautinei olimpiadai bei pasikalbėjimams su jos dalyviais. Su "Sporto" atstovu R. Zbomirski kalbasi futbolininkas Petras Apuokas, D. Ilgūnas, L. Falkauskas, St. Martysius, Alfonsas Vietrinis pareiškdamas, kad nemažai dalis olimpiados dalyvių vėliau tapo sporto darbuotojais ir aktyviais visuomenininkais: V. Severinas, A. Šimanas, J. Klimas, V. Gerulaitis ir kt.

Labai gerai "Sporto" žurnaliste M. Marcinkevičiūtė išspausdino savo pasikalbėjimą su med. dr. H. Šimkum, kuris jaunųjų grupėje 60 m. bėgime laimėjo bronzos medalį. "Sporto" bendradarbei jis sako: "O, štai medalį, kaip pačią didžiausią relikviją, net ir karo metais išsaugojau, jo neklidė liepsnos liežuvis. Zadu jį atiduoti muziejui, tegul visoms mūsų kartoms lieka prisiminimas apie pirmąją Lietuvos tautinę olimpiadą". Kokia ta olimpiada buvo, Jūsų akimis žiūrėti?" – klausia M. Marcinkevičiūtė. "Išimtinė jos sventiskumas. Daug vėliau, pilnos tribūnos žiūrovų. Sportu labai domėjosi jaunimas, veidus, kuriuos tada pamačiau Kauno stadione, vėliau nuolat vėl matydavau. Dabar priešingai – stadionuose daugiau vyresnio amžiaus žmonių".

Išėjimą džiaugiasi, kad nepriklausomos Lietuvos medaliai, nuotraukos, įvairūs atžymėjimai ras reprezentacinę vietą muzie-

juje ir bylos jaunajai kartai, kad nepriklausomos Lietuvos sportiniame gyvenime nebuvo "tamsu ir juoda", o tuometinėm mėgėjiškom sąlygom buvo labai daug pasiekta. Daug galima būtų rašyti apie atsistatę Lietuvos sportinį gyvenimą, bei pirmus sportinius žingsnius. Tai plati tema, kurią trumpai suminėjo a.a. Jonas Narbutas savo dviejuose "Sportas nepriklausomoje Lietuvoje" leidiniuose. Skirtame 1919-1936 m. sportiniam gyvenimui, jis rašo, (vietoje įvado): "Atsikuriantioje valstybėje visų kultūrinių gyvenimo šakų pradžia buvo labai sunki, nes visko trūko, kas iš visų tos ar kitos šakos veikėjų pareikalavo didelių pastangų bei pasiaukojimo. Visas kultūrinio ar ekonominio gyvenimo šakas, kiek tik kuklūs ištekliai leido, rėmė ir vyriausybė, todėl ir jų pažanga buvo daug spartesnė. Bet truputį kitaip buvo su sportinio gyvenimo pradžia. Pirmiausia pati sporto sąvoka atsikuriantioje valstybėje ir kartu tautoje buvo beveik nežinoma. Ją suprantančių buvo labai nedaug, o sportuojančių nebuvo, išskiriant tik keletą buvusių už Lietuvos ribų. Taigi, ir sporto pradžia buvo nepaprastai sunki, nes viskas buvo palikta privačiai iniciatyvai".

Labai teisingai ir aiškiai J. Narbuto žodžiai. Mading, sunormalėjus Lietuvos gyvenimui, kiek atkutus jos ekonominei būklei ir sportas įėjo į normalias vėžes. Juk nepriklausomos Lietuvos pastatytais rūmais dar ir šiandieną naudojasi KKI, (pastatytas priestatas), Europos krepšinio pirmenybės pastatytoje halėje rengiamas Lietuvos ir Sov. Sąjungos krepšinio, tinklinio, rankinio pirmenybės, tarptautinės varžybos. V. Dzindziliausko, J. Klimo dėka Sov. Sąjungos stalo tenisininkai ir ledo rutulininkai išplaukė į tarptautinius vandenis, nekalbant jau apie Sov. Sąjungos krepšinį.

Malonu pavergtis tėvynės sportinėje spaudoje matyti tokius bešališkus, gražius atsiliepimus apie nepriklausomos Lietuvos sportinį gyvenimą. Tikime, kad tai ne pirmas ir nepaskutinis kartas, gal kartu "Sporto" puslapiui daugiau duos žinių taip pat ir apie išeivijos sportinį gyvenimą, pasiekimus, išleistus sportinius leidinius ir kt. Čikagiečio E. Šulaicio žinių nepakanka.

O ši tema negali būti "tabu". Juk ir vilniškio "Tiesa", rašydama apie demonstraciją Vilniaus Vingio parke, dalyvaujant 90-100 tūkst. asmenų pažymėjo, kad "estrada ir priešais ją aikštė margavo geltonai-žaliai-raudonai. Buvo nemažai trispalvių vėliavų – ir didelių ir mažų, o demonstracija užbaigta tautos giesme" (Vilniaus "Tiesa", 1988 m. liepos mėn. 12 d.). Net ir uždrausti Gedimino stulpai buvo aiškiai matomi patalpinioje nuotraukoje. Tad ko bijoti visiškai nekaltų, apolitinį sportinių leidinių?

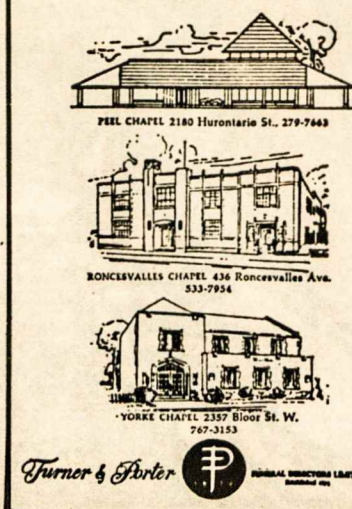
Kaip rašo toje pačioje "Tiesoje" demonstracijos korespondentai Jonas Bagdanskis, Romualdas Česna, Henrikas Savickas: "Persitvarkymui – susitelkima, ryžtą ir dorą valią". Tad parodykite dorą valią, be jokių suvaržymų, įsileisdami išeivijos sportinius leidinius ar laikraščius, kuriuose atsispindi anapus Atlanto ar Ramiojo vandenyno jau ten užaugusių lietuviškų ažuoliukų sportinis gyvenimas.

Pajieškojimas

Petras Kavaliūnas, sūnus Domo, gyvenantis Chemijos prospekte 5 bt. 143, Kaunas, Lietuvos TSR, ieško brolio Antano Kavaliūno, gimusio 1902 ar 1903 metais Gyvakarų km., Kupiškio valsč., Pavežžio apskr.

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
8 % už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 10 1/2 %
8 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
8 1/4 % už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
8 1/2 % už 2 m. term. indėlius	1 metų 11 %
8 1/2 % už 3 m. term. indėlius	2 metų 11 1/4 %
9 % už 1 m. GIC mėn. palūkanas	3 metų 11 1/2 %
9 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
9 1/2 % už 2 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
8 % už pensijų planą (variable rate)	1, 2 ar 3 metų 10 %
9 1/2 % už 1 m. term. pensijų planą	(variable rate)
9 1/2 % už 2 m. term. pensijų planą	
9 1/4 % už 3 m. term. pensijų planą	
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)	
6 % už taupymo s-tas	
5 3/4-7 % kasd. palūkanų sąskaita	<i>Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto.</i>
7 3/4 % virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.	<i>Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.</i>
5 3/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

AKTYVAI virš 65 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i
Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068
allan BROWN
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

JAV. Apgaulingomis viltimis rėmėsi ir liberalų vyriausybės 1980 m. paskelbtą Kanados išteklių programą, siekusi naftos reikalus perimti į pačios Kanados rankas ir parūpinti jos pakankamus išteklius. Milžiniškas valdžios išlaidas tada buvo planuojama padengti iš kanadiškos naftos gaunamomis pajamomis. Planuotojai tikėjo, kad statinė naftos tarptautinėje rinkoje apie 1990 m. kainuos \$68 JAV.

I spaudos puslapius vėl buvo patekęs karingasis Kanados žydų organizacijos "B'nai B'rith žmogaus teisių sąjungos" advokatas David Matas, pasižymėjęs karinių nusikaltėlių pajėškėmis ir kaltinimų žarstymu. Šį kartą jis parašė laišką Kanados užsienio reikalų ministeriui J. Clarkui, prašydamas paramos žydų pradėtoje kovoje prieš buvusį Jungtinių Tautų sekr. Kurtą Waldheimą, 1986 m. išrinktą Austrijos prezidentu. Pasak D. Mato, Kanada turi oficialiai išpareigoti niekada neįsileisti K. Waldheimui ir stengtis, kad Jungtinės Tautos sustabdytų jam mokamą metinę \$81.650 JAV pensiją. Žydai K. Waldheimą laiko II D. karo nusikaltėliu ir nacių, nors jis tarnavo tik reguliarioje vokiečių kariuomenėje. Tiesioginis K. Waldheimas išvėlimas į karo nusikaltimus tebėra neįrodytas. Tokio kaltinimo yra atsisakiusi net ir Izraelio vyriausybė. Kanados užsienio reikalų ministeris J. Clarkas, atsakydamas į laišką, priminė D. Matui, kad istorikų komisija K. Waldheimą yra pripažinusi nekaltu.

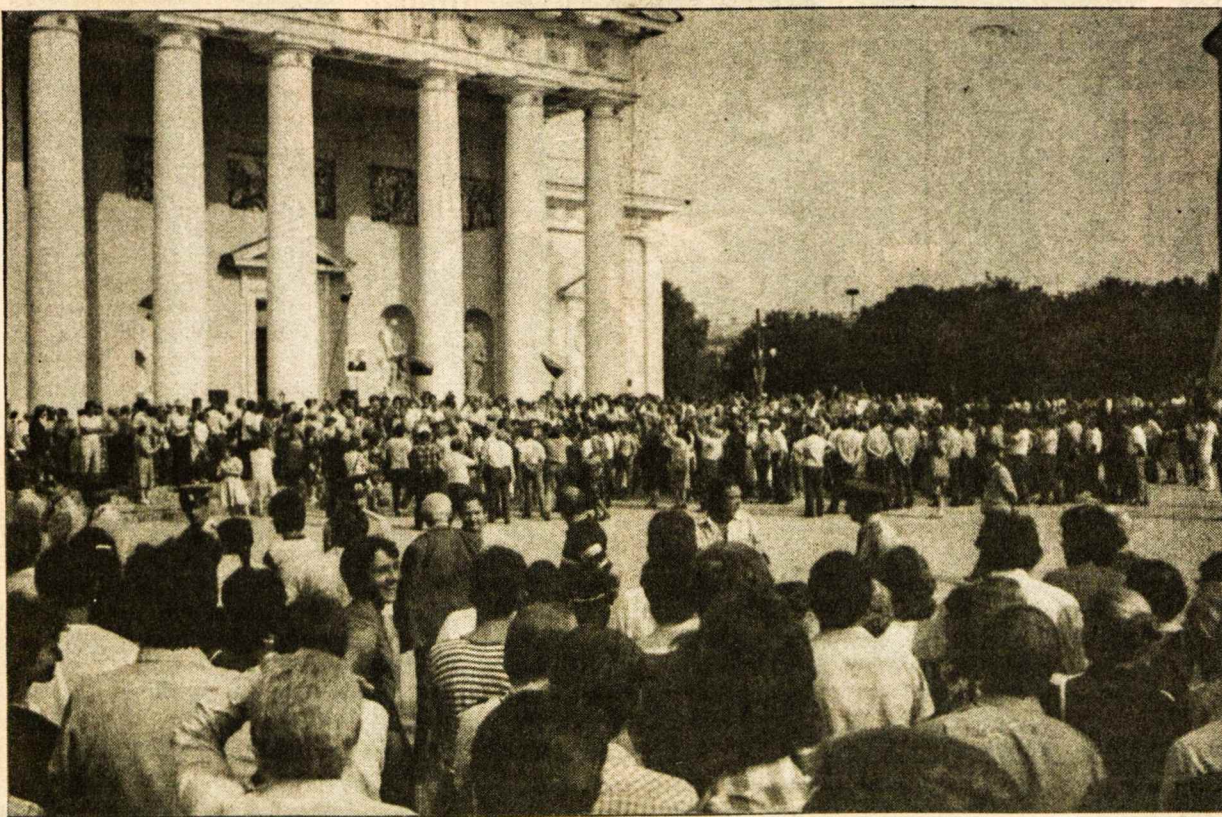
Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir atnaujami seni PIGIA KAINA. P. Lubys, telefonas (705) 723-5522

Jam mokama Jungtinių Tautų pensija tegalėtų būti sustabdyta dviejų trečdalių balsų dauguma visumos posėdyje.

Užsienio reikalų ministeris J. Clarkas netiki, kad tiek būtų surinkta balsų Jungtinės Tautos prieš buvusį ilgametį sekr. K. Waldheimą, šioje organizacijoje palikusi teigiamus savo pėdsakus. J. Clarkas taipgi primena advokatui D. Matui, kad šiuo metu Austrijos prez. K. Waldheimas apsilankymas Kanadoje nėra numatytas ir kad niekas neplanuoja jo čia pasikviesti. Oficialaus neįsileidimo užsienio reikalų ministeris J. Clarkas nepalietė, nors tokį sprendimą 1987 m. balandžio mėnesį yra paskelbusi JAV vyriausybė. Jis taipgi atsisakė ir D. Mato siūlomų protesto veiksmų pačioje Austrijoje. Esą būtų netikslu Kanados diplomatomis nedalyvauti renginiuose, į kuriuos įsijungia Austrijos prez. K. Waldheimas. Tokia taktika Kanados diplomatai nutrauktų ryšius su renginius organizuojančia austrų tauta.

Kanada buvo prigludusi penkis partizanų nelaisvėn Afganistane patekusius sovietų karius. M. Gorbačiovo paskelbta amnestija belaisviams ir dezertyrams pasinaudojo Kitcheneryje isikūres Nikolaus Golovinas, Maskvon išskridęs liepos 19 d. Jis buvo laikomas dezeryru, Afganistano partizanams pardavusiu automatą. Pas partizanus tas kepe-ji kariuomenėje dirbęs N. Golovinas pabėgo 1982 m. vasarą, kai buvo pradėtas tirti įtariamas, kad jis savo automatinę ginklą pardavė partizanams. Dabar oficialiai skelbiama, kad sugrįžėliui N. Golovinui buvo viskas dovanota amnestijos dėka, ir viliojami grįžti Toronte pasilikę kiti keturi buvusieji partizanų belaisviai.

Keletas šimtų žmonių Vilniuje, prasiveržusių pro sovietinių milicininkų gretas su Lietuvos vėliavomis, dalyvauja nelegalioje demonstracijoje Gedimino aikštėje prie Vilniaus katedros (dabar paveikslų galerijos) 1988 m. liepos 12 d. Ja buvo paminėtas Lenino pareiškimas-sutartis, pripažįstanti Lietuvą nepriklausoma valstybe

Pranešimas visuomenei

Toronto universitete nemokama programa visiems rugsėjo mėnesį

Lietuvių tautodailės paroda
1988 m. rugsėjo 2-29 d.d.

Lietuvių kultūros bei tautodailės gyvastingumas pristatomas tautinių drabužių, audinių, lėlių, keramikos, drožinių ir margučių paroda. Šia paroda rengia Lietuvių tautodailės institutas.

Lankymo valandos: nuo pirmadienio iki ketvirtadienio nuo 8.30 v.r. iki 11 v.v.; penktadieniais – 8.30 v.r. - 6 v.v.; šeštadieniais – 9 v.r. - 5 v.p.p.; sekmadieniais, rugsėjo 18 ir 25 – 1 v.p.p. - 10 v.v. * Uždaryta Darbo dienos savaitgalį ir sekmadienį, rugsėjo 11.

Vieta: Roberts bibliotekos pagrindinė parodų vieta 130 St. George Street.

Dėl tolimesnių informacijų prašome susisiekti su Visuomenės ir Bendruomenės ryšių įstige tel. 978-6564.

Šeštadieniais vakariniai David Dunlap observatorijos apžiūrinėjimai Toronto universitete, rugsėjo 10 ir 24 dienomis

David Dunlap observatorijoje, vadovaujama apžiūrinėjimų metu žvaigždžių entuziastai gali pasižiūrėti į priartintus vaizdus mėnulio, planetų ir žvaigždžių grupuočių.

Vadovaujamoose apžiūrinėjimuose skiriamas laikas ir skaidrių rodomui, o palankiam orui esant demonstruojamas 74 inčų teleskopų pajėgumas.

Kadangi vadovaujamiems apžiūrinėjimams dalyvių skaičius yra ribotas, tai lankytojai turi iš anksto rezervuoti sau dalyvavimą.

Vieta: 123 Hillview Drive, Richmond Hill, į šiaurę nuo Toronto. Hillview gatvė tęsiasi iš rytų į vakarus tarp Yonge ir Bayview gatvių, apie 3 km į šiaurę nuo nr. 7 greitkelio.

Dėl rezervacijų skambinti: 884-2112 šokiadieniais tarp 9.30 v.r. ir 4.30 v.p.p.

ŠYPSĖNOS

Dainelė apie kolchozus

Kai mokyt. B. Butkus (dabar besirandąs Amerikoje) dvidešimt dvejis metus išskentėjęs Sibire, grįžo į gimtąjį kaimą Lietuvoje, rado savo pažįstamus kaimynus, buv. pasiturinčius ūkininkus, jau dabar be jokios nuosavybės kolchozininkus, kurie jam šitaip uždainavo:

"Verkiaantis ir višta,
Prie kolchozo pririšta.
Ką jūs norit, tą darykit,
Tik kolchozuai nevarykit!"

Daugiau nesugrįšiu parugę, baltu taku...

HAMILTON, ONTARIO. Aldona Stabingytė rugpjūčio 6 d. AV šventovėje sumainė aukso žiedus su Roman Iwanekwycz. R. Wagnerio vedybų maršo garsams aidint, Vladas Stabingis su stilingai žingsniuojančiu, išsiūpusiu pameręjį procesiją nuvedė prie altoriaus savo dailiai nuaugusią dukrą ir ją perdavė jos būsimajam vyrui. Jų santuoka palaimino klebonas kun. J. Liauba. Per Mišias vargonavo muz. L. Paulauskaitė-Kanovičienė, nuotaikingų solo giesmių pagiedoję sol. V. Verikaitis. Altoriaus buvo padabintas baltų gvazdikų ir gladiolių žiedais, šventovė buvo pilna puošnių vestuvi-ninkų.

Vestuvių puota įvyko miesto didžiajame Royal Connaught viešbuty, Crystal salėje. Atvykstančius jaunavedžius prie durų sutiko jaunųjų tėveliai su duona, druska ir vynu. Tie patiekalai mums nuo seno turi simbolinę prasmę, reiš-kiančią gyvenimo kasdienybę, var-gą ir gyvenimo džiaugsmus. Atseit, gyvenime bus ir šio, ir to. Vestu-vės buvo pusiau lietuviškos, pu-siau ukrainietiškos, tad kun. J. Liauba, pagal ukrainietiška paprotį, buvo iškviestas palaiminti vestuvių duoną. Ant paaukšti-mo buvo padėtas ir didžiulis išsi-šakojęs svocios pyragas-karvuolis, kurio teko vėliau visiems pa-ragauti.

Vakaro programą su nemaža do-ze humoro pravedė Zenen Iwa-chiw. Jis supažindino svečius su sedinčiais prie garbės stalo, išskvietė kalbėti pirmąjį pabrolį, jaunojo tėvelį, Eugenijos ir Vla-do Stabingių šeimos atstovą Romą Tarvydį ir pabaigoj patį jaunąjį. Pabrolis priminė, kad savo žmo-

ną, kaip ir American Express Card visada reikia turėti su savim: "Don't leave home without her". Aldonos uošvis pasidžiaugė tokiu gražiu ir maloniu savo giminės padidėjimu. Iš San Francisco į savo pusseserės vestuves atskri-dęs Romas taip pat nuoširdžiai sveikino jaunuosius ir įteikė jiems įdomią dovaną – įremtą mažylėlių dvynukų Stabingyčių nuotrauką. Paskutinis kalbėjęs jaunasis priminė, kad šeimyninė laimė yra dviejų tvarinys, ir ji išlieka tol, kol abu tie žmonės vienas kitą myli.

Aldona yra baigus Vysk. Valan-čiaus liuanistinę mokyklą, dai-navo "Aido" mergaičių chore ir savo laiku yra buvusi veikli skau-tė. Dabar ji dirba vienoj žinomoj firmoj kaip kosmetikos specialis-tė. Jos vyras eina atsakingas pa-reigas bankinėj valiutų sistemoj.

Jau taip yra žmogaus gyvenime, kad jis užgimsta, užauga, susiran-da sau gyvenimo draugą ir išskren-da iš savo tėvų lizdo. Vienas su-siranda kitą ir jau pasidaro du – pora. Atrodo, kad mūsų pasaulis originalai ir buvo sukurtas gy-venti poromis. Dievas, sutvėręs Adomą, irgi nieko nelaukdamas, tuoj išskubėjo įieškoti jam gyve-nimo drauges. Taip čia besikar-tojančiam rate vis nauji žmonės, susikabinę rankomis, išeina ant to didžiojo vieškelio, vadinamo gyvenimu, kuriuo keliaudami vi-si taip jau kažkur skuba, grūdasi ir nori vienas kitą pralenkti. Ir Stabingių Aldutė vestuvių va-karą, atsisveikindama su namiš-kiais, tegalėjo pakartoti tik tos žinomos dainos žodžius: "Motule, jau daugiau nesugrįšiu aš parugę, baltu taku..."

K. Mileris

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

6. Rugpjūčio 17-31.
7. Rugsėjo 7-21.
8. Spalio 10-19.

Vilnius 11 d.
Vilnius 11 d.
Vilnius 7 d.

\$2284.00 dar yra 3 vietos
\$2284.00 dar yra 15 vietų
\$1695.00 dar yra 7 vietos

KLM lėktuvai Torontas – Maskva su persėdimu Amsterdame. Patirtis Vilniaus grupių organizavime daugiau 20 metų. Neapsiriks, pasirinkite mano organizuojamas grupes, kurias tvarkau su Inturistu per "Kentours" Torontas nuo 1962 m. Rugsėjo 7-21 grupę numatęs lydyti aš pats. Kaip lietuviška patarlė sako: Senas jautis vagos negadina. Jei dar nesate pasinaudoję, pamėginkite – išitinksite.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416)762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney. Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

Toronto:
Suite 209,
3416 Dundas St.W.
Toronto, Ontario M6S 2S1
767-2127

Mississauga:
Suite 200, Plaza One,
2000 Argentia Road, Mississauga,
Ontario, L5N 1P7,
821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

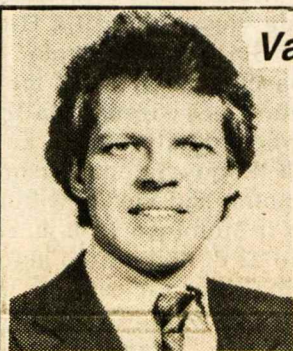
PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416)763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Blyth & Company Travel

68 Scollard Street, Toronto, Ontario, Canada M5R 1G2

Telefonas (416) 964-0067. Iš kitų vietovių skambinti duoto telefono sąskaiton (collect).

Telex: 06-218906 Reg. nr. 2740365

ALGIS MEDELIS

Sutvarkau dokumentus iškvietimui giminių arba privačiam apsilankymui Lietuvoje, padedu giminėms nusipirkti dolerinėje – automobilius ir kitus daiktus.

1988 METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ

ypatingai prieinamos kainos, įskaitant net ir vizų, oro uostų ir daugumos draudų mokesčius (pvz. 1/4 milijono dolerių gyvybės draudai)

Tik viena kelionė beliko:

Rugsėjo 20 – 11 naktų Lietuvoje \$2235
Proga pailsėti 5 dienas Jugoslavijoje \$ 300

KELIAUKITE SU MUMIS – NEAPSIVILSITE!

Sutvarkysime ar suplanuosime visus kitų kelionių reikalus – kreipkitės!

MARIUS E. RUSINAS, turis septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company

390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

birute spudas, B.A.

sales representative

Perkant, parduodant ar dėl informacijų skambinkite, mielai patarnausiu

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTONT

Anapilio žinios

— Rugpjūčio 21 mūsų šventovėje pamokslus sakė kun. E. Putrimas. Šią savaitę jis išvyksta Vokietijon eiti kapeliono pareigų Vasario 16 gimnazijoje.

— Autobusų kompanija atspiršo, kad praeitą sekmadienį nebuvo autobuso vežančio į pamaldas Anapilyje.

— Palaidota a.a. Izabelė Rūkienė, 81 m. amžiaus.

— Ruošiasi tuoktis: Diana Ivanuskaitė su Simon E. Round.

— Rugšėjo 4, sekmadienį, vietnamiečiai katalikai švenčia savo neseniai šventaisiais paskelbtųjų Vietnamo kankinių šventę. Iškilmingos pamaldos bus 3.30 v.p.p. St. James šventovėje, netoli Annette ir Jane gatvių sankryžos.

— Parapijos šventė bus rugšėjo 25 d. Iškilmingos Mišios — 4 v.p.p. Po Mišių bus procesija su Švenčiausiuoju į kapines. Vaisės — Anapilio salėje. Šiais metais mūsų parapija švenčia 60 m. gyvavimo sukaktį ir 10 m. sukaktį nuo naujosios Lietuvos kankinių šventovės pašventinimo. Yra gauti Šv. Tėvo ir kard. G. E. Carterio sveikinimai. Iškilmės dalyvaus vysk. Paulius Baltakis ir arkiv. Aloysius Ambrozič.

— Aukų Kanados lietuvių muziejui: \$200 — K. Ivanuskas; parapijos skoloms numokėti: \$100 — M. Jakubauskienė, J. Lapavičius; \$50 — dr. J. H. Žmuidzinai; \$40 — K. Ivanuskas, V. Paškus.

— Mišios rugpjūčio 28, sekmadienį, 9.30 v.r. už Moigijų šeimos mirusius, 11.00 v.r. už parapiją: Wasagoje 10.00 v.r. už a.a. Oną Riaubienę ir Teofilijū Macijauską, 11.00 v.r. už a.a. Stasį Jonaitį.

Lietuvių namų žinios

— LN valdybos posėdis — rugšėjo 8 d., 7.30 v.v.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 350 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: Birutė Aleksandraviciene, Eglė Čigriejūtė, Viktoras Juzukonis, Milda Katienienė, Danutė Laurinienė, dr. Genutė Sakalauskienė, Marija Trasauskienė, Janina Valsiūnienė iš Vilniaus, Elena Kavalauskaitė, mokytoja Birutė Šukienė iš Kauno, Emilis Usvaltas iš Tauragės, Angelė Pacenkienė iš Marijampolės, Marytė Kardauskienė iš Punsko, Jonas Janulevičius iš Seinų, Juozas Slenys iš Šiaulių, Audra Kubiliūtė iš Čikagos, dr. James ir Loreta Osteika Sandus iš Detroito, Vytautas Rekešius iš Bradfordo, Anglijos.

— Lietuvių slaugos namams aukų: \$1,000 — Juozas Bersėno atminimui (testamentinis palikimas), \$450 — Lietuvių namų būreliui. Viso statybos fonde yra \$79,517.68. Aukos priimamos: "Paramoje" sask. 8711, Priskikimo parapijos kooperatyve sask. 155332.17, "Talkoje" sask. 4259.

— Švietimo "Labdaros" fondui aukų: \$500 — a. a. dr. Noros Šimkutės atminimui (testamentinis palikimas). Fonde yra \$51,520.

— Lietuvių namų socialinių reikalų darbuotoja Rima Gustaitytė budės LN rugpjūčio 23, antradienį, nuo 10.00 iki 12.30 v.p.p.

— "Atžalyno" repeticijos prasidės rugšėjo 11 d., vidurinei ir mažųjų grupėm, vyresniesiems — rugšėjo 18 d. Lietuvių namuose, būtent: mažųjų grupei 12.30 v.p.p., vidurinei grupei 3.00 v.p.p. ir studentams vyresniesiems 6.00 v.v.

— Tėvų komiteto posėdis šaukiamas rugšėjo 11 d. 1.00 v.p.p. Lietuvių namuose. Dėl informacijų kreiptis į tėvų komiteto pirmininkę J. Vitkūnienę tel. 621-8671.

— Ryšium su šokių švente Hamiltono tėvų komitetas reiskia nuosirdžių padėką mokytojoms: A. Zanderienei, V. Vitkūnaitėi, V. Davidaitytei, M. Hurst-Gutauskaitei, D. Krivaitei, muzikantei D. Pargauskaitei ir visiems, kurie prisidėjo darbais bei patarimais.

— Atžalyniškas aciu G. Baltaduonienai, A. Zanderienei už tautinių drabužių išaudimą ir dovanas. A. Maskelienei už numegztas kojines, C. Gutauskieni, P. V. Kiškūnui už drabužių pasiuvimą.

— Tėvų komitetas prašo tėvius skatinti savo vaikus įsijungti į šokėjų gretas, dalyvauti "Atžalyno" veikloje. Ypač kviečiamie 5-15 metų amžiaus jaunimą.

DAKTARAS A. PACEVIČIUS praneša savo pacientams, kad išvyksta atostogų nuo rugpjūčio 16 d. iki rugšėjo 16 d. 1988 m.

NERŪKANTI Mergina įjiesko kambario Toronto arba Mississaugoje. Skambinti "Tėviškes žiburių" administracijai tel. 275-4672.

PARDUODAME 3-jų butų namą Kauno centre. Skambinti tel. (416) 529-8686.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kun. Alfonsas Grauslys, garsus pamokslininkas ir rašytojas, yra atvykęs iš Čikagos ir apsisitęs Prisikėlimo parapijos klebonijoje. Praėjusį sekmadienį svečias sakė pamokslus per visas Mišias.

— Susituokė: Rimantas Budrys su Leslie-Ann Coles; Michael E. August su Kerry Zell.

— "Kretingos" stovyklavietėje Wasagoj jau baigėsi "Vyčio" sporto klubo krepšinio stovykla ir nuo rugpjūčio 26 d. prasidės ateitininkų stovykla. Mišios "Kretingos" stovyklavietėje Wasagoj laikomos ateinantį sekmadienį 11 v.r. paskutinį kartą šiam sezonui.

— Ruošiasi tuoktis Romas Kakevičius su Lorrie Ann Boylen.

— Sekmadienio vakaro Mišios, kurios mūsų šventovėje yra laikomos 8.30 v.v. vasaros metu, pradėsiant rugšėjo 11 d. bus laikomos 7 v.v.

— Parapijai aukų: \$400 — N. Šimkienė ir A. Tamašauskienė, savo pusbrolio a.a. Juozo Štaro atminimui, \$100 — S. V. Liutimos, J. Lapavičius, K. P. Sukevičiai, A. A. Totoraičiai, J. N. Budriai, M. Andriulevičienė, R. Bakevičienė, a.a. vyro Balio atminimui; klierikų fondai: \$100 — S. Vaiteikūnienė, E. Kuzmickienė, motinos a.a. Urulės Petkūnienės atminimui; Kanados misijoms: \$50 — E. Ažubalienė, St. Povilenskis.

— Mišios rugpjūčio 28, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Steponą Juodikaitį, 9.20 v.r. — už a.a. Mariją, 10.15 v.r. — už a.a. Alfonsą Čičiką, už a.a. Juozą ir Bronę Taseckus, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v.v. — už Jonušių šeimos mirusius.

"The Globe and Mail" dienraštis rugpjūčio 16 d. laidoje rašo, kad estų oficialioji spauda viešai paskelbė Hitlerio ir Stalino susitarimą, kurio pasekmėje prieš 48 metus sovietai jėga užėmė Baltijos valstybes. Aktyvistai, kurie siekia Estijos nepriklausomybės mano, kad viešas Ribbentropo ir Molotovo 1939 m. rugpjūčio 23 d. nepuolimo akto ir slaptų protokolų paskelbimas reiskia Kremliaus politikos keitimąsi. "Tačiau vienintelė mums priimtina situacija yra pilna nepriklausomybės. Asmeniškai esu įsitikinęs, kad dviejų metų laikotarpyje Estija vėl bus nepriklausoma".

— pareiškęs pasikalbėjime E. Parnaste, Estijos nepriklausomybės partijos darbuotojas. Mažiau radikalūs estų sluoksniai esą nuomonės, kad ateityje bus galima viešai ir objektyviai diskutuoti Estijos istoriją. Laikraštis pažymi, kad šalia neramumų Armėnijoje ir Azerbaidžane stiprėjančios tautinės nuotaikos Pabaltys sudaro Gorbačioviui erzinančių problemų. Patys estai galvoja, kad šių dokumentų paskelbimas įrodo, kad Estija, Latvija ir Lietuva buvo okupuotos sovietų kariuomenės. Yra taip pat manančių, kad šis paskelbimas anuliuoja Maskvos politinį Estijos dominavimą. J.

— pareiškęs pasikalbėjime E. Parnaste, Estijos nepriklausomybės partijos darbuotojas. Mažiau radikalūs estų sluoksniai esą nuomonės, kad ateityje bus galima viešai ir objektyviai diskutuoti Estijos istoriją. Laikraštis pažymi, kad šalia neramumų Armėnijoje ir Azerbaidžane stiprėjančios tautinės nuotaikos Pabaltys sudaro Gorbačioviui erzinančių problemų. Patys estai galvoja, kad šių dokumentų paskelbimas įrodo, kad Estija, Latvija ir Lietuva buvo okupuotos sovietų kariuomenės. Yra taip pat manančių, kad šis paskelbimas anuliuoja Maskvos politinį Estijos dominavimą. J.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Salvaityte, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums pataršaus.
Darbo tel. (705) 445-5640,
namų tel. (705) 429-6428.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti dėl kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom. Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronto
Tel. (416) 624-8181

"Juodojo kaspino" demonstracija 1987 m. rugpjūčio 23 d. prie miesto rotušės Toronte

KLK kultūros draugijos "Žiburiai" metinis narių susirinkimas įvyks rugpjūčio 31, trečiadienį, 7.30 v.v. "Tėviškes žiburių" patalpose Anapilyje. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti.

Du žymieji okupuotos Lietuvos solistai V. Daunoras ir V. Noreika bus transliuojami per CBC radiją rugšėjo 3 d. nuo 6.08 — 7 v.v. banga 94.1 FM. Programa bus pakartota rugšėjo 4, sekmadienį, nuo 12.08 — 1 v.p.p. CBC radijo banga 740 AM. Šias transliacijas duos Clyde Gilmour per savo nuolatinę programą "Gilmour's Albums". Norintieji padėkoti ar pareikšti savo nuomonę gali skambinti CBC tel. 975-3311 paminint jo pavardę.

A. a. Balio Bakevičiaus atminimui Vita Lapaitienė "Tėviškes žiburiams" aukųo \$15.

A. a. Kazimiero Bungardos atminimui J. O. Adomuskai "Tėviškes žiburiams" aukųo \$10.

A. a. Edvardo Zatorskio atminimui vietoje gėlių Eugenija Pakauskienė ir vaikai "Tėviškes žiburiams" aukųo \$30.

A. a. Rimvydo Adomavičiaus atminimui, užjausdami tėvelius Jievą ir Leoną, brolių Jurgį su šeima bei giminės, Tatjana ir Donatas Renkauskai aukųo Tautos fondui \$25.

A. a. Vytauto Šedeikos atminimui, buvusiam nuosirdžiam šeimos draugui, vietoje gėlių Viktorija Jasiūnienė, dukros Violeta ir Dalia "Tėviškes žiburiams" aukųo \$25.

"TŽ" redakcijoje gautas paminėti naujas leidinys, skirtas asmenims, turintiems alkoholio problemų. Leidinys pavadinamas "Dvidešimt keturios valandos per dieną". Jis rašytas mašinėlė ir atspausdintas. Turi 373 puslapius, kišeninio formato. Nepažymėtas nei autorius, nei leidėjas, nei išleidimo vieta, nei data. Įvade pasakyta, kad leidinys skiriamas "Alcoholics Anonymous" nariams. Medžiaga paimta iš knygutės "Tiktai alkoholikams" ir kitų šaltinių. Kiekvienai dienai skirtas trumpas mąstymas, skatinantis moralinį asmenų atsparumą: "Jei mes negerisime to pirmo stikliuko šiandien, mes niekada negerisime, kadangi visada yra šiandien". Minėtasis leidinys gaunamas Anapilio knygyne.

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKES ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

ATLIEKAM mūrinimo darbus iš plytų, blokų ir taisome senus pastatus. Skambinti Alfonsas tel. 536-3456 Toronte.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis

A. a. BALIUI BAKEVIČIUI

mirus,

nuosirdžiai užjaučiame jo žmoną REGINĄ, sūnų

JAUNIŲ, dukrą ALEKSANDRĄ ir jų šeimas —

Aldona Jankaitienė

Ada ir Aleksas Juciai

Liucina ir Vytautas Matulevičiai

"Juodojo kaspino dienos" konferencija

Liepos 21 dieną, Toronto "Press Club" pastate "Juodojo kaspino dienos" komitetas sušaukė spaudos konferenciją etniniam laikraščiams. Ten buvo pakviestas ir "Tėviškes žiburių" atstovas. Jos tikslas buvo apibūdinti šios spaudos atstovams apie "Juodojo kaspino dienos" komitetą, o svarbiausia — apie šių metų ruošiamą demonstraciją. Konferencijoje buvo iškelta daug idėjų, paminint jo pavardę.

Komiteto noras yra pritraukti kuo daugiau žmonių į ruošiamą demonstraciją. O koks yra šios demonstracijos tikslas?

Pirmiausia, komiteto teigimu, reikia vakarų pasaulio valdžiom nuolatos priminti apie komunizmo pavertę tautų padėtį. Šiuo metu yra ypatingai svarbu informuoti vakarų pasaulį, nes Sovietų Sąjungoje vyksta dideli pasikeitimai. "Glasnost" vakarų pasaulio spaudai yra labai patraukli idėja — manoma, kad Sovietų Sąjungoje pagaliau darosi laisviau. Gorbačiovas yra laikomas vakaruose kaip patrauklus ir pažangus vadas. "Juodo-

Kanados Lietuvių Bendruomenės žinios

Didžiųjų PLB renginių proga Toronte surinkta \$1,469 politiniams kalniniui dr. Algirdui Statkevičiui paremti, neseniai atvykusiam į S. Ameriką. Gerbiamas daktaras yra labai dėkingas lietuviams už jų nuosirdumą.

Sudburio apylinkės baltiečiai atsiuntė auką Kanados lietuvių žmogaus teisėms ginti komitetui. Aukos yra surinktos sibirinių ištremimų minėjimo metu baltiečių politinių kalinių šeimoms pašelpti. Kanados lietuvių žmogaus teisėms ginti komitetas

Kanados parlamentas liepos 12 d. vienbalsiai priėmė naują daugiakultūrių reikalų įstatymą (Bill C-93), kuris buvo patvirtintas liepos 22 d. Tam įvykiui atstovė daugiakultūrių reikalų ministeris Gerry Wiener sukvietė visų Kanadoje esančių tautybių atstovus į Otavą liepos 28 d. Dalyvavo arti 400 žmonių, jų tarpe KLB krašto valdybos pirm. Vytautas Bireta. Po priėmimo įvyko Kanados etnokultūros tarybos posėdis, dalyvaujant tos organizacijos tautybių narių pirmininkams.

Naujo daugiakultūrių reikalų įstatymo įvedimo proga Toronte taip pat įvyko priėmimas rugp. 11 d. Toronto universiteto patalpose. Jame dalyvavo per 400 žmonių. KLB atstovavo krašto valdybos sekretorė dr. Marija Arštikaitytė-Ulečienė, reikalų vedėja Dariaja Deksnytė ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos vicepirm. Mirga Šaltmiraitė. Min. Gerry Wieneriui pasveikinus atvykusius ir supažindinus su asmenimis, kurie labiausiai rūpinosi šio įstatymo sudarymu ir pravedimu, buvo trumpa meinė programa, atlikta įvairių tautybių šokėjų bei muzikantų.

KLB raštinėje gautos sekančios aukos įvairiems reikalams: M. E. Gegužis — \$50 Vasario 16 gimnazijai; dr. J. Sungaila — \$200 kultūros kongresui; S. Zaldokas (Calgary) — \$50 KLB veiklai. Kanados lietuvių muziejui aukųo: \$2,000 — P. Kučinskaitė; \$1,000 — J.J. Rovai; dr. M. Ramūnienė (Ottawa); V. Zavadskienė (Winnipeg); M. Lazdūtis (Hamilton); \$300 — D. Danienė (Ottawa); \$200 — R. J. Pleinai (Hamilton); B. V. Saulėnai, P. Skablauskas; \$100 — I. Girdzijskas; J. Vaškėla; \$50 — V. Anyšienė; \$25 — R. Bulovas (Hagersville); \$20 — K. Keblys (JAV).

Vasario 16 proga iš Londono apylinkės gautos aukos: \$50 — J. Butkus, A. Dragunevičius, A. Petrašiūnas; \$40 — P. Jokas; \$25 — P. Genčius; \$20 — J. Albrechtas, A. Kublinskas, A. Kudirka, K. Kudu-kis, S. Paketūras, A. Šilbajoris, A. Styga, S. Zulpas; \$15 — V. Andriulionis, dr. D. Armstrong, J. Brazlauskas.

KLB-nės Vasario 16-tai paremti aukųo: Londono apylinkės valdyba — \$200; \$20 — M. Chainauskas, S. Zulpas.

Londono apyl. valdyba taip pat yra atsiuntusi \$250 KLB raštinės išlaikymui, \$200 Daliai Tamutytei pašelpti bei \$228 solidarumą mokesčių.

KLB krašto valdyba nuosirdžiai dėkoja aukotojams už dosnias aukas jos plačiai veiklai paremti.

MONTREALQUE

Montrealio vyrų oktetas dalyvavo tarptautiniame grupinio dainavimo festivalyje Chateauguay, Kvebeke. Rugpjūčio 7 d. jie pasirodė Kultūrinio centro nedidelėje salėje (prieš keletą dienų jie buvo dainavę kitose patalpose). Susirinko apie septyniadesimt klausytojų, kurių pusę sudarė lietuviai. Pradžioje vietos kredito unijos vedėjas, kuri yra didžiausia šio festivalio mecenatė, supažindino su oktetu ir jo vadovu muz. Aleksandru Stankevičium. Oktetas padainavo dešimt dainų ir, publikai prašant, pridėjo dar dvi. Dainos kaip visuomet gražiai skambėjo. Inž Rytis Bulota, kuris dirba Chateauguay miesto planavime ir yra oktetu seniūnas, maloniai priėmė visus lietuvius.

I VII-ąją tautinę skautų stovyklą, kuri vyksta prie Klivlando, JAV, išvyko trys montrealiečiai skautai: Romas Otto, j.n., Darius Piečaitis ir Jonas Valiulis.

Vilniaus Vingio parke liepos 9 d. įvykęs didžiulis susirinkimas de-

monstracija iš vaizduojamųjų buvo parodyta rugpjūčio 14 d. AV parapijos salėje. Apie šimtas žiūrovų buvo nustebinti demonstrantų plakatais, trispalvių gausumu ir atvirais kalbėtojų pasisakymais.

"The Gazette" rugpjūčio 14 d. laidos pirmosios dalies antrame puslapyje paskelbė — "Dingo kaulai, priklausą pamestų daiktų šventajam". Toliau rašo, kad Kennebunkporte, Me., pranciškonų vienuolyno 10 kunigų ir 10 seminaristų meldžiasi, kad atsirastų bronzos ir stiklo dėžė, talpinanti šv. Antano relikvijas, pavogtas iš vienuolyno koplyčios liepos 30 d. Prieš 10 metų relikvijos irgi buvo pavogtos, bet po mėnesio buvo surastos vietinio jaunuolio spintoje. \$3000 vertės šv. Antano kilimas buvo pavogtas nuo koplyčios sienos ir grąžintas iš Bostono paštu. Vienuolyno vyresnysis kun. J. Gailiusis paminėjo, kad daugelis meldžiasi į šv. Antaną, jog atsirastų dingę daiktai. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 C.I.B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ

KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 1/4%	Taupymo — special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	8 1/2%	Taupymo — kasdienines	4 3/4%
180 d. - 364 d.	7 1/2%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	7 1/4%	RRIF — RRSP — term.	9 1/2%
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF — RRSP — taup.	6 %
30 d. - 59 d.	6 3/4%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 3/4%, asmenines — nuo 11 1/2%

Informacija apie naujasias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	—
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	—

Aukokime Lietuvių kultūros muziejaus statybai

Anapilio sodyboje, Mississaugoje, jau pradėtas statyti **Kanados Lietuvių kultūros muziejus**. Statyba kainuos daugiau kaip 1 milijoną dolerių. Vien paties muziejaus patalpų kaina sieks \$500,000. Šiam tikslui dabar Kanados Lietuvių Bendruomenė telkia lėšas. Kreipiamės į jus, prašydami ši svarbų reikalą paremti kiek galint didesne auka. Aukos siųsti ir čekius rašyti šiuo vardu bei adresu:

KL BENDRUOMENĖ — MUZIEJUS,
1011 College Street, Toronto,
Ontario M6M 1A8, Canada

Už aukas, nemažesnes kaip \$20.00, bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Paaaukoję \$1,000.00 ar daugiau bus įrašomi muziejaus rėmėjų lentoje, o paaaukoję \$5,000.00 — muziejaus mecenatų lentoje.

Muziejaus paskirtis — mūsų tautiečių pergyvenimus bei atsiminimus primenančių užrašų, nuotraukų, dokumentų ir kitokių tremtį bei išveičiančių kūrybos ir meno rinkinių priežiūra. Ne visi jaunosios kartos nariai savo tėvų palikimą moka vertinti, ne visi ateityje turės ir tinkamas sąlygas tokios medžiagos priežiūrai. Šis muziejus bus ateities istorikams ir visiems savo senelių ir prosenelių praeitimi besidomintiems asmenims aiški tokios medžiagos vieta.

Kanados lietuvių kultūros muziejaus
lėšoms telkti komitetas

KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUI

paremti siunčiu \$

Vardas, pavardė

Adresas

Parašas

JIEŠKOMOS priešmokyklinio amžiaus diplomuotos mokytojos. Skambinti nuo rugšėjo 1 dienos tel. 534-5773 darželio vedėjai.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.